

Analýza kvality života ve Zlínském kraji

Závěrečná zpráva

ZPRACOVATEL

Technologické inovační centrum s.r.o.

červen 2022

Tento dokument vznikl v rámci projektu Smart Akcelérátor Zlínského kraje II.

Registrační číslo projektu: CZ.02.2.69/0.0/0.0/18_055/0016072

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

OBSAH

1. ÚVOD	4
2. METODIKA	5
3. REGIONÁLNÍ DISPARITY KVALITY ŽIVOTA JEDNOTLIVÝCH ÚZEMÍCH SO ORP VE ZLÍNSKÉM KRAJI	6
3.1 Bezpečnost	9
3.1.1 Vyhodnocení oblasti „Bezpečnost“	10
3.2 Bydlení	12
3.2.1 Vyhodnocení oblasti „Bydlení“	13
3.3 Demografie	15
3.3.1 Vyhodnocení oblasti „Demografie“	16
3.4 Trh práce	18
3.4.1 Vyhodnocení oblasti „Trh práce“	19
3.5 Zdravotní péče	21
3.5.1 Vyhodnocení oblasti „Zdravotní péče“	22
3.6 Životní prostředí	24
3.6.1 Vyhodnocení oblasti „Životní prostředí“	25
3.7 Sociální oblast	27
3.7.1 Vyhodnocení „Sociální oblasti“	28
3.8 Vzdělávání a volnočasové aktivity	30
3.8.1 Vyhodnocení oblasti „Vzdělávání a volnočasové aktivity“	31
3.9 Ekonomická oblast	33
3.9.1 Vyhodnocení „Ekonomické oblasti“	34
4. HODNOCENÍ „KVALITY ŽIVOTA“ V JEDNOTLIVÝCH ÚZEMÍCH SO ORP VE ZLÍNSKÉM KRAJI	36
5. ASPEKTY KVALITY ŽIVOTA VE ZLÍNSKÉM KRAJI	42
6. ZÁVĚR	45
7. SEZNAM ZKRATEK	46
8. SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ	47
9. SEZNAM ZDROJŮ	48
10. SEZNAM PŘÍLOH	51
11. Příloha	52

1. ÚVOD

Dokument Analýza kvality života ve Zlínském kraji je zpracován jako výstup projektu Smart Akcelerátor Zlínského kraje II, registrační číslo projektu: CZ.02.2.69/0.0/0.0/18_055/0016072. Hlavním cílem projektu Smart akcelerátor Zlínského kraje II je napomoci přípravě a realizaci strategických projektů rozvíjejících inovační prostředí firem ve Zlínském kraji.

Kvalita života je obecný pojem, který v současnosti nemá konkrétní ustálenou definici. Jedná se o velmi komplexní oblast, která v sobě zahrnuje různé aspekty lidského života. Kvalitu života je možné zkoumat z hlediska medicínského, interpersonálního, psychologického a dalších. V této práci se zabýváme objektivní stránkou kvality života ve Zlínském kraji a zahrnujeme do ní kvantitativní aspekty životního dění.

Analýza kvality života byla realizována na základě široké shody v potřebě řešení tématu kvality života v regionu. Inovační ekosystém Zlínského kraje byl s finanční podporou ze strukturálních fondů vybudován v dostatečném rozsahu (sítí podnikatelských inkubátorů, vědeckotechnických parků, inovačních a kreativních center). I přes tuto rozvinutou infrastrukturu se však subjektům působících v rámci inovačního ekosystému nedaří zatraktivnit region natolik, aby se zmírnila či zcela eliminovala migrace mladých a vzdělaných obyvatel z kraje. Lidské zdroje (a zejména vysoce kvalifikovaná pracovní síla) jsou dnes hlavní překážkou dalšího hospodářského rozvoje. Je proto žádoucí zřízení systému měření kvality života, který srozumitelnou formou představí životní standard regionu.

Získaná data ke kvalitě života budou navázána na marketingové a komunikační aktivity řešené v projektu Smart akcelerátor a zjištěné výsledky budou prezentovány cílovým skupinám v rámci kampaně Live in Zlin.

Kampaň Live in Zlin je zaměřena na propagaci kvality života ve Zlínském kraji a pokrývá a zobrazuje aspekty kvality života v jednotlivých správních obvodech obcí s rozšířenou působností Zlínského kraje, tzv. SO ORP (dále jen SO ORP). Jde o analyticko-emočně zacílenou propagační kampaň, která prezentuje důvody proč žít, bydlet, studovat a pracovat ve Zlínském kraji. Kampaň reaguje na záporné migrační saldo Zlínského kraje, má poukázat na důvody pro setrvání či přistěhování do kraje, a to pro různé cílové skupiny – např. studenty, kvalifikované pracovníky, podnikatele atd.

V návaznosti na výše uvedené cíle komunikační kampaně Live in Zlin se předkládaná Analýza zabývá hodnocením současného stavu kvality života ve Zlínském kraji a porovnává jednotlivé správní obvody obcí s rozšířenou působností v rámci kraje. Komparace SO ORP je založená na statisticky sledovaných kvantitativních datech – objektivních indikátorech kvality života – tj. ekonomika a trh práce, životní prostředí, sociální služby, bydlení, vzdělávací příležitosti, možnosti volnočasových a sportovních aktivit či infrastruktura.

Cílem Analýzy je taktéž hodnocení pozitivních či negativních aspektů, které souvisí s kvalitou života ve Zlínském kraji, a stanovení 10 top benefitů Zlínského kraje, které vychází z pozitivních aspektů.

2. METODIKA

Hlavním zdrojem dat pro analytickou část dokumentu, hodnocení regionálních disparit kvality života podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP), byla data poskytnutá z Odboru strategického rozvoje kraje ve Zlíně, z *aktualizace dokumentu Strategie rozvoje venkova ve Zlínském kraji do roku 2030*, kde ve velké míře byly použity údaje Českého statistického úřadu. V menší míře byly využity zdroje dat Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ministerstva financí ČR, databáze dotačních projektů EU MS2014+, Úřadu práce ČR, Českého telekomunikačního úřadu, Českého hydrometeorologického ústavu a data z Národního registru poskytovatelů zdravotních služeb.

Pro identifikaci regionálních disparit kvality života v jednotlivých SO ORP byla použita metoda průměru hodnocení pořadí v jednotlivých definovaných indikátorech (1 – první místo, 13 – poslední místo). Indikátory vstupují do hodnocení stejnou vahou.

Transformace bodového hodnocení na index spočívala v převodu na jednotnou škálu 0;100 podle vzorce:

$$\text{Index} = (X_{\max} - X) / (X_{\max} - X_{\min}) * 100$$

Nejvyšší hodnota indexu je 100 a nejnižší hodnota indexu je 0. Vyšší hodnota indexu znamená lepší kvalitu života. SO ORP byla rozdělena do čtyř skupin podle indexu (100–76 nejvyšší, 75–51 vysoký, 50–26 – stabilní, 25–0 nejnižší.) Čím vyšší index, tím lepší umístění SO ORP v rámci Zlínského kraje.

Rozdělení skupin:

Nejvyšší - 25 % nejlepších hodnot (první čtvrtina SO ORP)

Vysoký - 25 % vyšších středních hodnot (druhá nejvyšší čtvrtina SO ORP)

Stabilní - 25 % nižších středních hodnot (druhá nejnižší čtvrtina SO ORP)

Nejnižší - 25 % nejnižších hodnot (poslední čtvrtina SO ORP)

Pro vyhodnocení pořadí SO ORP v rámci Zlínského kraje byla každá oblast transformována dle výše uvedeného vzorce. Tyto indexy byly poté u každého SO ORP sečteny. Celkové výsledky za SO ORP byly zrelativizovány, a to podle vztahu nejvyšší hodnota součtu indexu = 100 % a podle vzorce:

$$\text{Index} = (X - X_{\min}) / (X_{\max} - X_{\min}) * 100$$

Vyšší hodnota indexu znamená lepší kvalitu života. SO ORP byla rozdělena do čtyř skupin podle indexu (100–76 nejvyšší, 75–51 vysoký, 50–26 – stabilní, 25–0 nejnižší.)

Rozdělení skupin:

Nejvyšší - 25 % nejlepších hodnot (první čtvrtina SO ORP)

Vysoký - 25 % vyšších středních hodnot (druhá nejvyšší čtvrtina SO ORP)

Stabilní - 25 % nižších středních hodnot (druhá nejnižší čtvrtina SO ORP)

Nejnižší - 25 % nejnižších hodnot (poslední čtvrtina SO ORP)

Pro identifikování pozitivních a negativních aspektů, které souvisí s kvalitou života ve Zlínském kraji, byly použity souhrnné indikátory za kraj z jednotlivých definovaných oblastí a srovnány s průměrem ČR za danou oblast s využitím dostupných dat Českého statistického úřadu.

3. REGIONÁLNÍ DISPARITY KVALITY ŽIVOTA JEDNOTLIVÝCH ÚZEMÍCH SO ORP VE ZLÍNSKÉM KRAJI

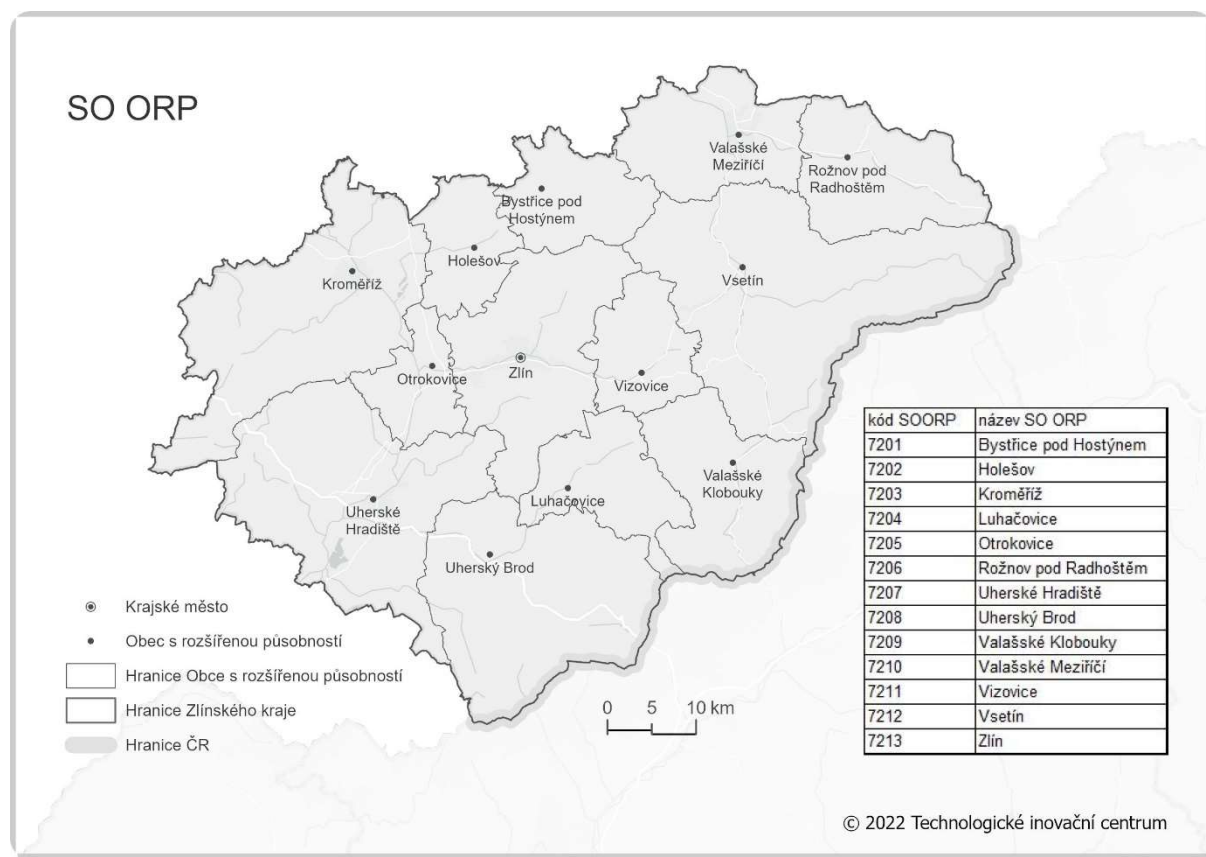
Zlínský kraj leží ve východní až jihovýchodní části České republiky. Jeho východní okraj tvoří hranici se Slovenskem. Na severu sousedí s Moravskoslezským krajem, na severozápadě s Olomouckým krajem a na jihovýchodě s Jihomoravským krajem. Kraj se člení na čtyři okresy, v podrobnějším členění na 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností. *Obrázek 1*

Zlínský kraj je dle počtu obyvatel v pořadí osmým krajem v České republice. Svou rozlohou 3 963 km² se řadí na pozici čtvrtého nejmenšího kraje České republiky, nicméně hustotou obyvatel 147,1 osob/km² je pátým nejlidnatějším. [13] K 31. 12. 2020 žilo v kraji 580 119 obyvatel.

V rámci mapování a srovnání regionální disparity kvality života v jednotlivých správních obvodech obcí s rozšířenou působností (SO ORP) Zlínského kraje bylo stanoveno devět oblastí s 32 definovanými indikátory vhodnými pro porovnání. Jednotlivé indikátory jsou popsány a vyhodnoceny u každé oblasti.

Tabulka 1

Obrázek 1: Zlínský kraj podle SO ORP

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 1: Oblasti se stanovenými indikátory

Oblast	Indikátor	Definice	Jednotka indikátoru
Bezpečnost	Dopravní nehodovost	Počet dopravních nehod na 1 000 obyvatel, průměr let 2011-2021	Jednotka
	Požáry	Požáry v ORP na 1 000 obyvatel, průměr let 2011-2022	Jednotka
	Registrovaná kriminalita	Počet kriminálních činů za měsíc na 1 000 obyvatel, průměr let 1/2013-11/2020	Jednotka
Bydlení	Nájemné bydlení	Nájem na m ² , průměr let 2017–2018	Kč
	Ekonomická zátěž bydlením	Podíl průměrné ceny nájemního bydlení za 1 m ² na průměrném čistém měsíčním nominálním příjmu na jednoho obyvatele, za rok 2018	Hodnota indexu
	Bytová výstavba	Počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel, průměr let 2011–2022	Jednotka
	Pokrytí vysokorychlostním internetem	Podíl přípojek (uživatelů) k vysokorychlostního internetu k počtu obyvatel v produktivním, k 31. 12. 2020	%
Demografie	Vývoj indexu stáří	Vývoj indexu stáří, 2011-2020	%
	Migrace	Podíl migračního salda k počtu obyvatel SO ORP, průměr let 2011–2020	%
	Živě narození	Podíl nově narozených k celkovému počtu obyvatel v SO ORP, k 31. 12. 2020	%
Pracovní trh	Čistý peněžní příjem na obyvatele	Index čistého peněžního příjmu na obyvatele, 2018	Hodnota indexu
	Vývoj nezaměstnanosti	Průměrné tempo růstu/poklesu nezaměstnanosti na počet obyvatel v produktivním věku, 2013–2020	%
	Dojíždka do zaměstnání	Dojíždka do zaměstnání v rámci SO ORP, 9/18–12/19	%
	Soběstačnost na trhu práce	Počet zaměstnanců a aktivních živnostníků vůči obyvatelstvu s trvalým bydlištěm ve věku 20–64 let, 2020	Hodnota indexu
Zdravotní péče	Dostupnost lékařské péče – ordinace obvodního lékaře	Počet ordinací obvodních lékařů na 1 000 obyvatel ve skupině (15–64 a 65 a víc), 2021	Jednotka
	Dostupnost lékařské péče – OPLD	Počet ordinací OPLD na 1 000 obyvatel ve skupině (0–14), 2021	Jednotka
	Střední délka života při narození (muži)	Průměrné tempo růstu/poklesu, 2011–2020	%

Oblast	Indikátor	Definice	Jednotka
Zdravotní péče	Střední délka života při narození (muži a ženy)	Rozdíl střední délky života mezi muži a ženami, průměr let 2019–2020	rok
Životní prostředí	Koeficient ekologické stability	Podíl ekologicky příznivých ploch k plochám zatěžujícím životní prostředí, průměr let 2011–2020	Hodnota indexu
	Zvláště chráněné území	Podíl ZCHÚ z rozlohy SO ORP, 31. 12. 2020	%
	Lesnatost	Podíl lesních pozemků z rozlohy SO ORP, 31. 12. 2020	%
	Území s překročením imisního limitu	Velikost plochy územního celku, na které došlo v kalendářním roce k překročení imisního limitu jedné nebo více sledovaných látek, průměr let 2011–2020	%
Sociální oblast	Exekuce	Podíl osob v exekuci z osob ve věku 15 – 64 let, 4. 3. 2020	%
	Rozvodovost	Počet rozvodů na 1 000 obyvatel v SO ORP, průměr let 2011–2020	Jednotka
	Sňatkovost	Počet sňatků na 1 000 obyvatel v SO ORP, průměr let 2011–2020	Jednotka
	Narození mimo manželství	Podíl dětí k celkově narozeným, průměr let 2011–2020	%
Vzdělávání a volnočasové aktivity	Výdaje na kulturu	Výdaje na kulturu na jednoho obyvatele v SO ORP, průměr let 2011–2018	Kč
	Kulturní a sportovní vyžití	Dostupnost vybraných kulturních a sportovních vyžití v SO ORP, 2021	Body
	Absolventi SŠ	Počet absolventů na 1 000 obyvatel SO ORP, školní rok 20/21	Jednotka
	Studijní obory SŠ	Počet oborů nabízených v rámci SŠ v jednotlivých SO ORP, školní rok 20/21	Jednotka
Ekonomická oblast	Ekonomika regionu	Složený indikátor ze sedmi oblastí, 2020	Body
	Zranitelnost regionu	Míra závislosti na největším zaměstnavateli v SO ORP, 2020	%
	Dotace ze státního rozpočtu	Dotace ze státního rozpočtu v SO ORP, průměr let 2016–2019	Kč/obyvatele
	Rozpočtové saldo obcí v jednotlivých SO ORP	Saldo příjmů a výdajů v tis. na obyvatele v SO ORP	%

Zdroj: vlastní zpracování

3.1 Bezpečnost

Bezpečnost, přesněji pocit bezpečí, považujeme za jeden z klíčových aspektů kvality života. Bezpečnost je v prezentovaném pojetí definována jako zastřešující obecný pojem respektující subjektivní chápání. Jedná se o bezpečnost v relativně širokém smyslu slova, nikoliv jen o bezprostřední ohrožení například trestnou činností. V širším smyslu zde lze zařadit i bezpečí na řádně udržovaných komunikacích, zajištění bezpečnosti území v prevenci požární ochrany apod. Míra pociťované bezpečnosti se vědomě i nevědomě promítá v našem každodenním životě.

Za oblast „Bezpečnost“ byly na základě dostupných dat na úrovni SO ORP vybrány tři indikátory.
Tabulka 2

Dopravní nehodovost – indikátor je založen na datech o počtu dopravních nehod na komunikacích, které vyžadují provedení záchranných vyprošťovacích prací nebo likvidaci následků dopravní nehody. [26] Indikátor sleduje počet dopravních nehod na 1 000 obyvatel v průměru let 2011–2022. **Nižší** hodnoty indikátoru jsou vnímány jako **pozitivní jev**.

Požáry – indikátor udává počet požárů na 1 000 obyvatel v průměru v letech 2011–2022. **Nižší** hodnoty indikátoru jsou vnímány jako **pozitivní jev**.

Registrovaná kriminalita – indikátor posuzuje kriminalitu (počet kriminálních činů v kalendářním měsíci) na území SO ORP na 1 000 obyvatel v průměru let 1/2013–11/2020. **Nižší** hodnoty indikátoru jsou vnímány jako **pozitivní jev**.

Tabulka 2: Indikátory v oblasti „bezpečnost“

SO ORP	Nehodovost na 1 000 obyvatel	Požárovost na 1 000 obyvatel	Registrovaná kriminalita na 1 000 obyvatel
Bystřice pod Hostýnem	1,79	0,93	0,51
Holešov	1,23	1,80	1,06
Kroměříž	1,47	1,24	0,80
Luhačovice	1,88	1,20	1,22
Otrokovice	1,56	1,51	0,88
Rožnov pod Radhoštěm	1,53	1,38	1,15
Uherské Hradiště	1,53	1,08	1,16
Uherský Brod	1,43	1,16	0,90
Valašské Klobouky	1,26	1,08	0,87
Valašské Meziříčí	1,53	1,30	1,28
Vizovice	1,76	1,17	0,83
Vsetín	1,56	1,29	1,10
Zlín	1,46	1,10	1,13
Zlínský kraj	1,51	1,21	1,03

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat HZSCR [19], Policie ČR [20]

3.1.1 Vyhodnocení oblasti „Bezpečnost“

Ve Zlínském kraji došlo k 1,51 dopravním nehodám a 1,21 požárům na 1 000 obyvatel v průměru let 2011–2022. Také měsíční počet kriminálních činů v období 1/2013–11/2020 byl v průměru nízký – 1,03 na 1 000 obyvatel.

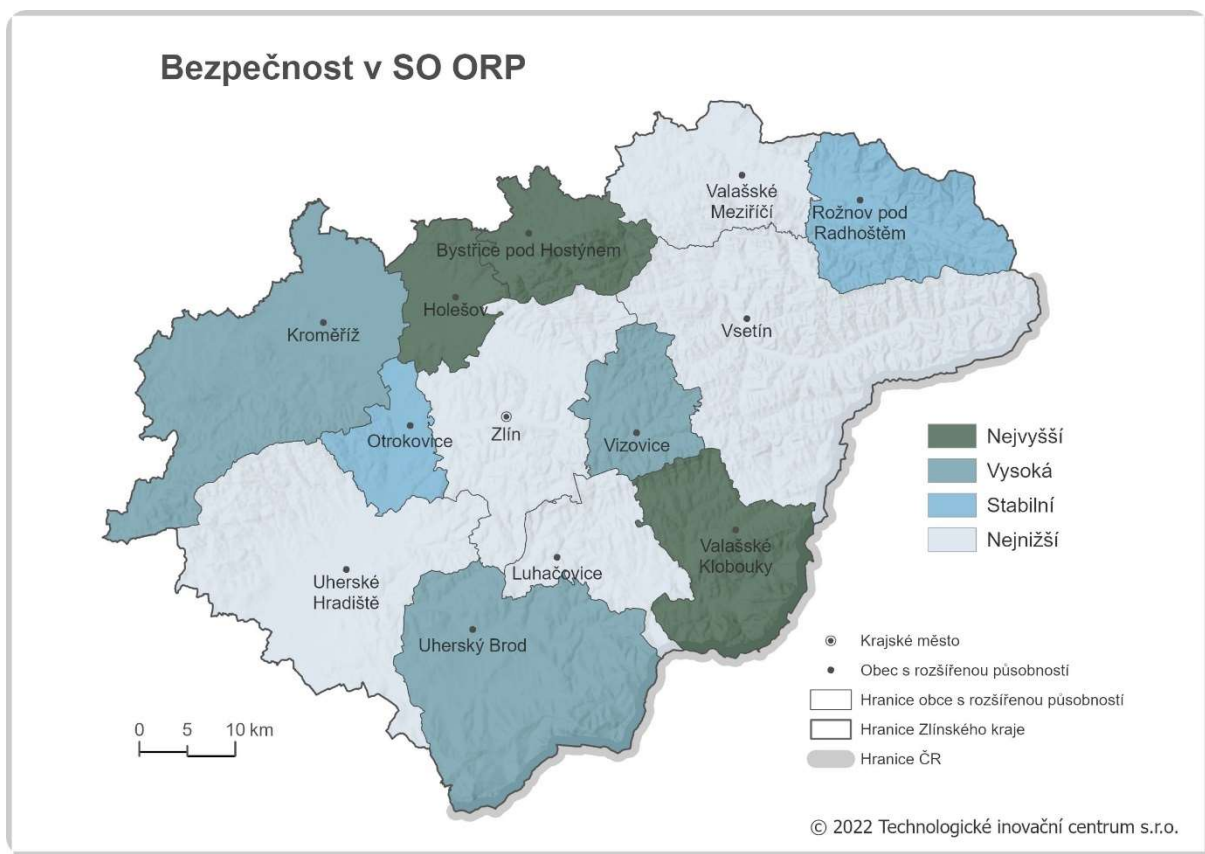
V rámci porovnání jednotlivých SO ORP v kraji na základě definovaných indikátorů, nejvyšších pozitivních hodnot v oblasti „Bezpečnost“ vykazují ORP Valašské Klobouky, Holešov a Bystřice pod Hostýnem. Naopak nejnižší index mají SO ORP Uherské Hradiště, Valašské Meziříčí, Vsetín, Luhačovice a Zlín. *Tabulka 2, Tabulka 3*

Tabulka 3: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „bezpečnost“

SO ORP	Bodové hodnocení	Index
Valašské Klobouky	3,7	100,0
Holešov	4,0	94,7
Bystřice pod Hostýnem	4,7	84,2
Kroměříž	5,7	68,4
Vizovice	5,7	68,4
Uherský Brod	6,0	63,2
Otrokovice	7,3	42,1
Rožnov pod Radhoštěm	7,3	42,1
Zlín	8,7	21,1
Luhačovice	9,0	15,8
Vsetín	9,3	10,5
Valašské Meziříčí	9,7	5,3
Uherské Hradiště	10,0	0,0

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 2: Souhrn oblasti „bezpečnost“ v SO ORP

Zdroj: vlastní zpracování

3.2 Bydlení

Dostupnost bydlení je jednou ze základních životních potřeb a velmi ovlivňuje kvalitu života. Absence bydlení nebo jeho nestabilita a nekvalita (bezdomovectví, vyloučení z bydlení) je obvykle spojena také s extrémním sociálním vyloučením. Výdaje na pořízení, provoz a údržbu bydlení jsou pro většinu obyvatel největším pravidelným (celoživotním) výdajem. [2]. Bydlení je téma často spojované s kvalitou života obyvatel České republiky jako celku i v její územní struktuře.

Za oblast „Bydlení“ byly na základě dostupných dat na úroveň SO ORP vybrány čtyři. *Tabulka 4*

Tabulka 4: Indikátory v oblasti „bydlení“

SO ORP	Nájemní bydlení, m ² v Kč	Ekonomická zátěž bydlením, index	Bytová výstavba, na 1 000 obyvatel	Pokrytí vysokorychlostním internetem, %
Vizovice	147–166	0,73	2,38	54,5
Bystřice pod Hostýnem	103–126	0,67	0,96	66,3
Rožnov pod Radhoštěm	147–166	0,75	2,85	49,6
Valašské Klobouky	126–147	0,66	1,68	49,0
Uherský Brod	147–166	0,78	2,06	55,0
Luhačovice	147–166	0,66	1,66	48,0
Uherské Hradiště	147–166	0,85	2,56	52,3
Holešov	147–166	0,76	1,96	48,3
Vsetín	126–147	0,74	1,95	45,2
Valašské Meziříčí	166–190	0,72	1,66	41,8
Zlín	190–228	0,74	1,74	44,5
Kroměříž	147–166	0,78	1,35	48,2
Otrokovice	166–190	0,72	1,13	40,4

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ, SHKŽ [15], MMR, ČTÚ [17]

Nájemní bydlení – indikátor posuzuje průměrnou cenu nájemného za m² (Kč). Použita dostupná data z Ministerstva pro místní rozvoj České republiky z roku 2019 byla rozdělena do pěti skupin (1 = 103–126, 2 = 126–147, 3=147–166, 4 = 166–190, 5 = 190–228). **Vyšší hodnota** indikátoru je považovaná za **negativní jev**.

Bytová výstavba – indikátor posuzuje dokončené byty na 1 000 obyvatel v desetiletém průměru let (2011–2020). Kromě aktivity podnikatelů (developerů) či výstavby nových obecních bytů ukazuje atraktivitu oblasti a investiční aktivitu jednotlivců či rodin, které mají ve Zlínském kraji zájem bydlet. [4] **Vyšší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

Ekonomická zátěž bydlením – indikátor měří podíl průměrné ceny nájemního bydlení za 1 m² na průměrném čistém měsíčním nominálním příjmu na jednoho obyvatele za rok 2018 (v procentech). Indikátor vypovídá o tom, jak velkou část průměrného čistého měsíčního příjmu na jednoho obyvatele je potřeba vydat k uhrazení 1 m² v nájemním bydlení průměrné ceny. Indikátor tak měří průměrnou finanční zátěž, kterou nájemní bydlení pro obyvatele napříč regiony představuje. Vyšší hodnoty indikátoru značí vyšší podíl čistých příjmů na jednu osobu vydávaných na nájemní bydlení, tj. vyšší ekonomickou zátěž bydlením. [15]. **Vyšší hodnota** indikátoru je považovaná za **negativní jev**.

Pokrytí vysokorychlostním internetem – Indikátor posuzuje procentuální podíl přípojek (uživatelů) k vysokorychlostního internetu (30Mbit/s) k počtu obyvatel v produktivním věku v SO ORP [17]. **Vyšší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

3.2.1 Vyhodnocení oblasti „Bydlení“

Ve Zlínském kraji bylo dokončeno v desetiletém průměru 1,89 bytů na 1 000 obyvatel (ČR 2,77). Průměrné tempo nově postavených bytů za sledované období (2011–2020) rostlo tempem 3,4 %. Za 10 let bylo v ZLK postaveno 11 054 bytů. Ceny nájmu bytů se pohybují ve Zlínském kraji od 103 do 229 Kč za m². Podíl přípojek (uživatelů) k vysokorychlostního internetu spadá na 48,4 % obyvatelstva Zlínského kraje v produktivním věku (ČR 43,3 %).

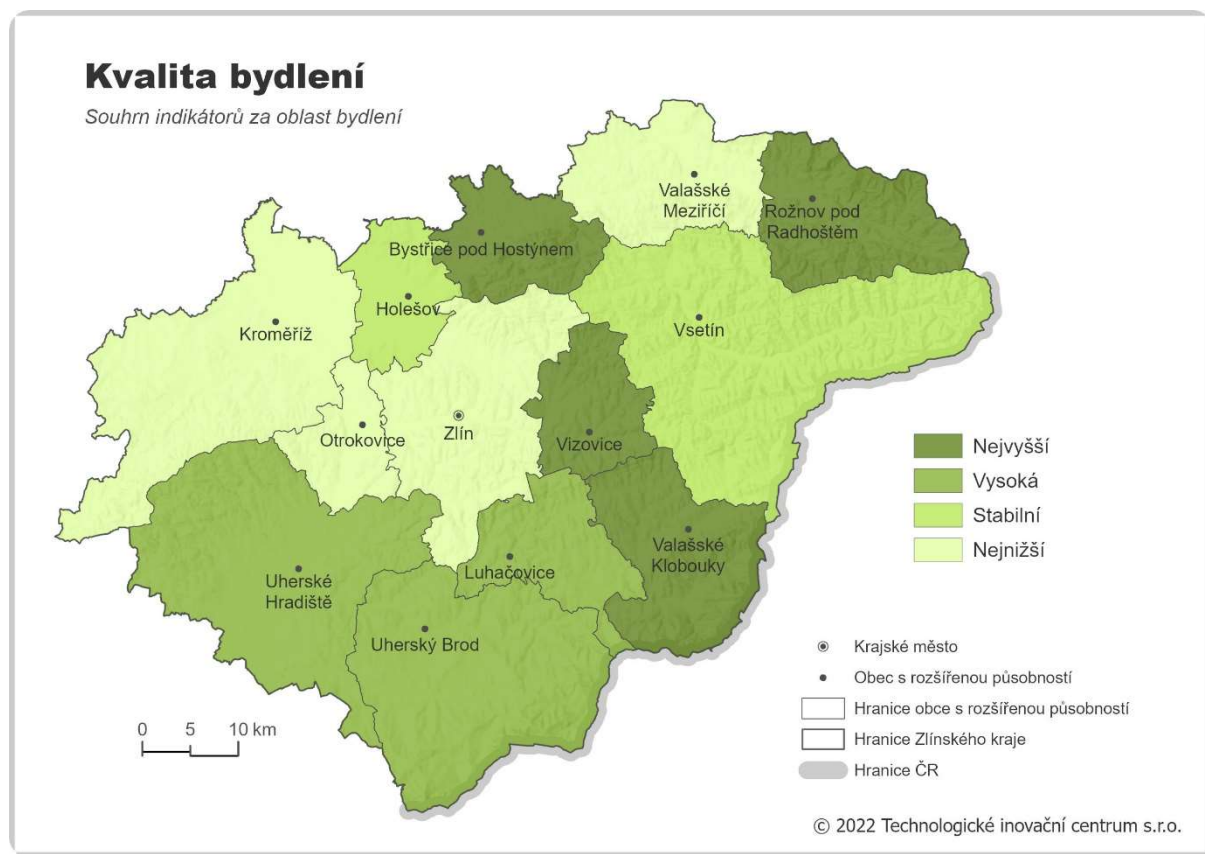
Míru kvality bydlení na úrovni SO ORP ukazuje *Obrázek 3*, z něhož je patrné, že nejvyšší kvalitu bydlení na základě sledovaných indikátorů mají v SO ORP Vizovice, Bystřice pod Hostýnem, Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Klobouky. Naopak nejnižší hodnoty tohoto indexu vykazuje SO ORP Valašské Meziříčí, Zlín, Kroměříž, Otrokovice. *Tabulka 5*

Tabulka 5: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „bydlení“

SO ORP	Bodové hodnocení	Index
Vizovice	3,8	100,0
Bystřice pod Hostýnem	4,5	83,3
Rožnov pod Radhoštěm	4,5	83,3
Valašské Klobouky	4,5	83,3
Uherský Brod	5,3	66,7
Luhačovice	5,5	61,1
Uherské Hradiště	5,5	61,1
Holešov	6,3	44,4
Vsetín	6,3	44,4
Valašské Meziříčí	7,8	11,1
Zlín	7,8	11,1
Kroměříž	8,3	0,0
Otrokovice	8,3	0,0

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 3 : Souhrn indikátorů oblasti „bydlení“ v SO ORP

Zdroj: vlastní zpracování

3.3 Demografie

V úvodu problematiky demografických aspektů kvality života je důležité konstatovat, že existuje mnoho pohledů na samotnou kvalitu života, jakož i mnoho jiných činitelů ovlivňujících kvalitu života. K těm nejdůležitějším se zařazují demografické aspekty a populační hledisko. Z demografického hlediska kvalita života představuje v osobní rovině jistý model reprodukčního chování s přímým vlivem na konkrétního jednotlivce a jeho blízkou rodinu. Globální pohled na kvalitu života se tvoří a hodnotí pomocí charakteristik struktury, stavu či pohybu obyvatelstva. Zde je třeba zdůraznit, že při obou pohledech se nemůže jednat jen o izolovaný pohled, ale musí se vycházet z primárních souvislostí.

V případě kvality života platí, že samotné demografické činitele jsou úzce spjaty s životní úrovní a zdravotním stavem obyvatelstva. [32]

Za oblast „Demografie“ byly na základě dostupných dat na úrovni SO ORP vybrány tři indikátory.

Tabulka 6: Indikátory v oblasti „demografie“

SO ORP	Vývoj indexu stárí – tempo růstu, %	Migrace – Saldo migrace k počtu obyvatel, %	Živě narození, k počet obyvatel v SO ORP, %
Bystřice pod Hostýnem	2,0	-2,13	1,14
Holešov	1,5	0,85	1,02
Kroměříž	1,9	-0,85	1,02
Luhačovice	1,9	-2,91	1,06
Otrokovice	3,4	-0,71	0,88
Rožnov pod Radhoštěm	2,2	-0,49	0,98
Uherské Hradiště	1,4	-0,14	0,94
Uherský Brod	1,9	-1,18	1,04
Valašské Klobouky	2,0	-2,27	1,12
Valašské Meziříčí	1,5	-0,71	1,12
Vizovice	2,6	1,67	1,18
Vsetín	2,2	-1,66	1,00
Zlín	1,0	0,43	0,95
Zlínský kraj	1,8	-0,11	1,01
ČR	1,4	2,09	1,05

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSU

Vývoj indexu stárí – Pro posouzení demografického vývoje byl použit indikátor, který sleduje tempo růstu stárnutí populace v letech 2011/2020. Čím vyšší %, tím rychleji stárne populace v daném SO ORP. Index stárí vyjadřuje, kolik je v populaci obyvatel ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0–14 let.

Vyšší hodnota indikátoru je považovaná za **negativní jev**.

Migrace – Indikátor posuzuje migrační saldo k počtu obyvatel SO ORP v průměru za období 2011–2020 vyjádřené v %. **Migrační saldo** (někdy "čistá migrace") vyjadřuje rozdíl mezi počtem přistěhovaných a vystěhovaných ve zkoumaném územním celku. Převažuje-li počet přistěhovaných do územní jednotky nad počtem vystěhovaných, jde o pozitivní migrační saldo, tedy migrační růst (zisk). Je-li naopak počet vystěhovaných vyšší než počet přistěhovaných, jde o negativní migrační saldo (čistá emigrace), tedy migrační úbytek (ztrátu) dle ČSÚ. **Vyšší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

Živě narození – Indikátor posuzuje v poměru živě narozené děti na počet obyvatel v SO ORP k 31. 12. 2020 vyjádřené v %. Živě narození dle ČSÚ vyjadřuje počet všech narozených dětí, které jsou územně tříděny podle místa pobytu matky v době porodu. [25] **Vyšší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

3.3.1 Vyhodnocení oblasti „Demografie“

Průměrný věk obyvatel Zlínského kraje k 31. 12. 2020 byl 43,4 let (ČR 42,6). Podle projekce ČSÚ bude průměrný věk v ZLK narůstat, na počátku roku 2071 bude průměrný věk v kraji 48,7 let. [30] Hodnota indexu stáří se zvyšuje od roku 2011 tempem 1,8 % (ČR 1,4 %), kdy v roce 2011 byla hodnota indexu stáří 117,8 (ČR 110,4) a v roce 2020 již 138,2 (ČR 125,5).

Migrace, rozdíl mezi přistěhovanými a vystěhovanými v průměru let 2011 až 2020 k celovému počtu obyvatel (86 406 obyvatel), se ve sledovaném období 2011 až 2020 pohybuje v průměru -0,11 % ročně v kraji (ČR 2,09 %). Významný faktor ovlivňující vývoj počtu obyvatel v kraji je nejen migrace, ale i počet živě narozených. V roce 2020 se ve Zlínském kraji narodilo 5 834 dětí (živě narozených). Podíl živě narozených k počtu obyvatel kraje činil 1,01 % (ČR 1,05 %).

V rámci porovnání jednotlivých SO ORP v kraji nejvyšších demografických předpokladů vykazují SO ORP Holešov a Valašské Meziříčí. Index stáří ve sledovaném období zde rostl nejnižším tempem 1,5 % ve Zlínském kraji, index stáří v obou SO ORP dosahoval nižších hodnot, než je celokrajský průměr. SO ORP Holešov v roce 2020 dosahoval hodnoty 133,1 a SO ORP Valašské Meziříčí hodnoty 123,9.

Také migrační saldo k počtu obyvatel v SO ORP Holešov se pohybuje v průměru let 2011 až 2020 nad krajským průměrem 0,85 %, taktéž počet živě narozených dětí je nad krajským průměrem 1,02 % za rok 2020. Mezi SO ORP s nevyšším demografickým předpokladem díky kladnému migračnímu saldu patří také SO ORP Vizovice, SO ORP Zlín. Radíme zde i SO ORP Uherské Hradiště, a to i přesto, že jeho migrační saldo je záporné, index stáří se zde však ve sledovaném období 2011 až 2020 zvyšuje pomalejším tempem, než je krajský průměr, a to 1,4 %.

Na opačném konci hodnocení se nachází SO ORP Otrokovice, a to zejména kvůli rychle rostoucímu indexu stáří, kdy tempo růstu dosahuje 3,4 %. Vykazuje průměrné záporné migrační saldo v letech 2011 až 2020 a dosahuje nejnižšího procenta živě narozených dětí v kraji (0,88 %). Vzhledem k zápornému migračnímu saldu (v průměru let 2011 až 2020) a rostoucímu indexu stáří 2,2 % ve sledovaném období (2011 až 2020) patří také SO ORP Vsetín mezi SO ORP s nejnižším demografickým předpokladem v rámci ZLK. *Tabulka 6 a Tabulka 7*

Zhodnocení jednotlivých SO ORP v rámci Zlínského kraje v oblasti „Demografie“ znázorňuje *Obrázek 4*.

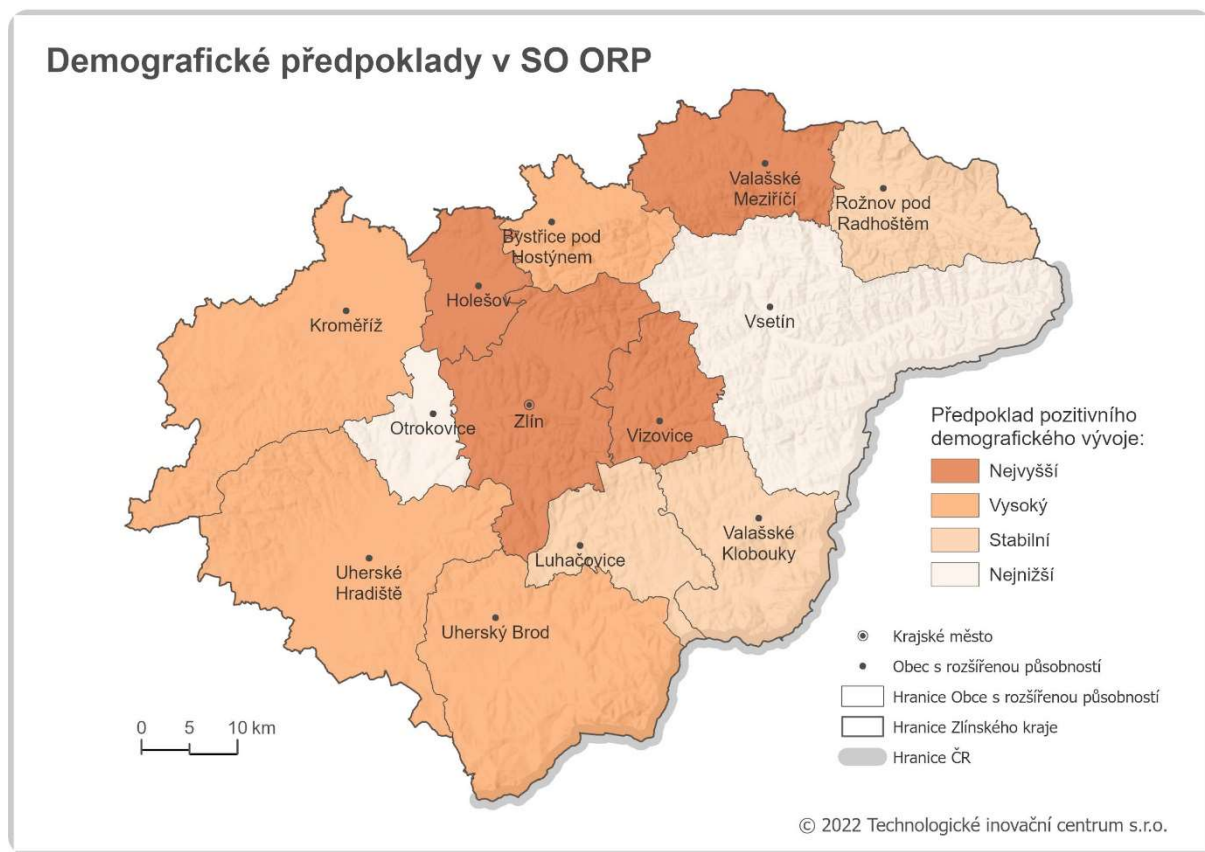
Tabulka 7: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „demografie“

SO ORP	Bodové hodnocení	Index
Holešov	4,3	100,0
Valašské Meziříčí	4,3	100,0
Vizovice	4,7	95,0
Zlín	5,0	90,0
Uherské Hradiště	6,0	75,0
Kroměříž	6,7	65,0
Uherský Brod	6,7	65,0

Bystřice pod Hostýnem	7,0	60,0
Luhačovice	7,7	50,0
Valašské Klobouky	7,7	50,0
Rožnov pod Radhoštěm	8,3	40,0
Vsetín	9,7	20,0
Otrokovice	11,0	0,0

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 4: Souhrn indikátorů oblasti demografie v SO ORP

Zdroj: vlastní zpracování

3.4 Trh práce

Kvalitní pracovní život je stále častěji spojován s konceptem důstojné práce. Důstojná práce v sobě zahrnuje několik vzájemně provázaných rovin – rovný přístup na trh práce, dostatek seriózní práce, spravedlivou odměnu a dobrou perspektivu práce. Pracovní život ovlivňuje významným způsobem celkovou kvalitu života i životní spokojenost. Ve Zlínském kraji jsou poptávány jak vysoce kvalifikované profese, tak ve velké míře i profese manuální. Mezi jednotlivými zaměstnáními existují rozdíly z hlediska složitosti, odpovědnosti, ale i namáhavosti vykonávané práce. Aby mohl trh práce fungovat, musí na něm být vedle osob nabízejících práci i osoby (firmy) práci poptávající.

Dalším indikátorem, který je z hlediska zaměstnanosti důležitý, je dojízdka do práce. Doba trávená dojíždou do zaměstnání může v důsledku nedostatku času narušovat chod domácnosti, péči o děti i trávení volného času a společenský život obyvatel. [15]

Z oblasti „Pracovní trh“ byly na základě dostupných dat na úrovni SO ORP vybrány čtyři indikátory. *Tabulka 8*

Tabulka 8: Indikátory v oblasti „trhu práce“

SO ORP	Čistý peněžní příjem na obyvatele, index	Vývoj nezaměstnanosti, %	Dojízdka do zaměstnání, %	Soběstačnost na trhu práce, %
Bystřice pod Hostýnem	0,96	-13,89	61,39	68,47
Holešov	0,98	-15,77	61,49	73,77
Kroměříž	0,94	-14,27	80,95	87,82
Luhačovice	1,05	-11,87	84,00	93,75
Otrokovice	0,98	-14,19	78,52	129,05
Rožnov pod Radhoštěm	1,04	-13,43	81,08	88,75
Uherské Hradiště	0,98	-11,82	80,12	95,09
Uherský Brod	0,99	-13,61	81,51	78,20
Valašské Klobouky	0,96	-18,42	71,12	69,66
Valašské Meziříčí	1,02	-10,21	71,47	101,87
Vizovice	1,05	-12,59	64,11	95,37
Vsetín	0,99	-11,98	70,82	88,35
Zlín	0,99	-11,10	82,55	128,03

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ, SHKŽ [15], Inovujemesdaty [18], CI

Čistý peněžní příjem na obyvatele – indikátor představuje v jaké míře jsou za rok 2018 pro obyvatele daného regionu dostupná kvalitní pracovní místa, která jsou spojena s vyšším finančním ohodnocením. Obyvatelé jednotlivých SO ORP dojíždějí za prací v menší či větší míře do jiných regionů. Do průměrného čistého peněžního příjmu jsou samozřejmě zahrnuty všechny peněžní příjmy obyvatel daného regionu bez ohledu na to, zda je získávají přímo v regionu.

Vyšší hodnoty indikátoru značí vyšší čistý peněžní příjem na obyvatele, a tedy i vyšší předpokládanou dostupnost kvalitních pracovních míst pro obyvatele daného regionu. **Vyšší hodnoty indikátoru jsou vnímány jako pozitivní jev.** U průměrného obyvatele Česka by index čistého peněžního příjmu na obyvatele nabýval hodnoty 1,00. Rozdíl hodnot indikátoru v jednotlivých regionech oproti hodnotě 1,00 (= průměrný obyvatele Česka) udává, o kolik vyšší či nižší je čistý peněžní příjem průměrného obyvatele daného regionu oproti průměrnému obyvatele Česka. Pokud tedy indikátor v nějakém SO ORP nabývá například hodnoty 1,245, znamená to, že je čistý peněžní příjem průměrného obyvatele tohoto SO ORP

o 24,5 % vyšší než čistý peněžní příjem průměrného obyvatele Česka. Naopak hodnoty indikátoru nižší než 1,00 značí, že je průměrný čistý peněžní příjem v daném SO ORP nižší, než je v Česku průměrem. Indikátor je vztažen na celkový počet obyvatel, nikoliv pouze na zaměstnané osoby. [15]

Vývoj nezaměstnanosti – indikátor sleduje **roční tempo poklesu** nezaměstnaných osob ve věku 15–64 let v letech 2013–2020 (indikátory nezaměstnanosti jsou zcela relevantní jen pro obyvatelstvo v produktivním věku). **Vyšší tempo poklesu** je vnímáno jako **pozitivní jev**.

Dojízdka do zaměstnání – indikátor sleduje v období 9/18 až 12/19 vyjíždějící (dojíždějící) v rámci ORP v %, tedy osoby, jejichž místo pracoviště je ve stejném SO ORP obvyklého pobytu. [18]

Vyšší hodnota indikátoru je považována za **pozitivní jev**.

Soběstačnost na trhu práce¹ – indikátor porovnává poměr počtu zaměstnanců a aktivních živnostníků vůči obyvatelstvu s trvalým bydlištěm ve věku 20–64 let. Je-li hodnota vynásobena 100, získáme ji v procentuálním vyjádření. Hodnota 100 % znamená, že na 100 obyvatel v produktivním věku připadá 100 pracovních příležitostí. V praxi dochází k pracovní vyjízdce, ale region sám o sobě by dokázal být samostatný na trhu práce. **Vyšší hodnota** indikátoru je považována za **pozitivní jev**.

3.4.1 Vyhodnocení oblasti „Trh práce“

Ve Zlínském kraji v roce 2020 bylo zaměstnaných 280,9 tis. osob. Podíl ekonomicky aktivních osob činil 48,3 % z celkového počtu obyvatelstva bydlícího v kraji. Obecná míra nezaměstnanosti v ročním průměru roku 2020 byla s 1,9 % třetí nejnižší v ČR (2,6 %). Ve sledovaném období (2013 až 2020) klesala nezaměstnanost průměrným tempem 13,40 %, což je rychleji, než je průměr v ČR (10,41 %). Čistý peněžní příjem v průměru na obyvatele za rok 2018 byl v kraji 0,99 (ČR 1,00). V rámci Zlínského kraje pracovalo ve sledovaném období 93,84 % obyvatel, mimo ZLK vyjíždělo za prací 6,16 %. Indikátor soběstačnosti trhu práce v ZLK dosahoval ve sledovaném období hodnoty 96,99 %. Z hlediska pohledu obyvatel kraje je soběstačnost v nabídce pracovních míst vysoká (téměř 100 %) a nezaměstnanost nižší, než je státní průměr, ovšem dle statistického hodnocení musíme konstatovat, že Zlínský kraj nenabízí dostatek pracovních příležitostí pro místní obyvatele. Obyvatelé vyjíždějí za prací i do jiných regionů.² V rámci porovnání jednotlivých SO ORP v kraji nejvyšší úroveň v oblasti trhu práce dosahují SO ORP Luhačovice, Otrokovice, Rožnov pod Radhoštěm a Zlín. Index čistého peněžního příjmu na obyvatele zde dosahuje vyšší hodnoty než 1,00. SO ORP Otrokovice a Zlín dosahují vyšších hodnot v soběstačnosti na trhu práce (vyšší jak 100 %) a spolu s nízkou nezaměstnaností se řadí k prosperujícím regionům Zlínského kraje. *Tabulka 8*

Vysoké úrovně hodnocení v oblasti trhu práce dosahují SO ORP Uherský Brod, Vizovice a Valašské Meziříčí. V Uherském Brodě zůstává pracovat v místě bydliště 81,51 % obyvatel. SO ORP Vizovice zase dosahuje nejvyšší hodnoty indexu čistého peněžního příjmu na obyvatele – 1,05 %. SO ORP Valašské Meziříčí se řadí svými hodnotami v indexu soběstačnosti k regionu, který sice nabízí dostatek pracovních příležitostí pro místní obyvatele, přesto je zde vyšší nezaměstnanost (3,33 %), než je průměr ZLK (3,22 %) ve sledovaném období. Obyvatelé tedy práci buď aktivně nehledají, nebo jejich odborné zaměření neodpovídá poptávce pracovního trhu.

¹ Zdroje dat a metodika použití indikátoru jsou z podkladů agentury CzechInvest

² Zdroje dat a metodika použití indikátoru jsou z podkladů agentury CzechInvest

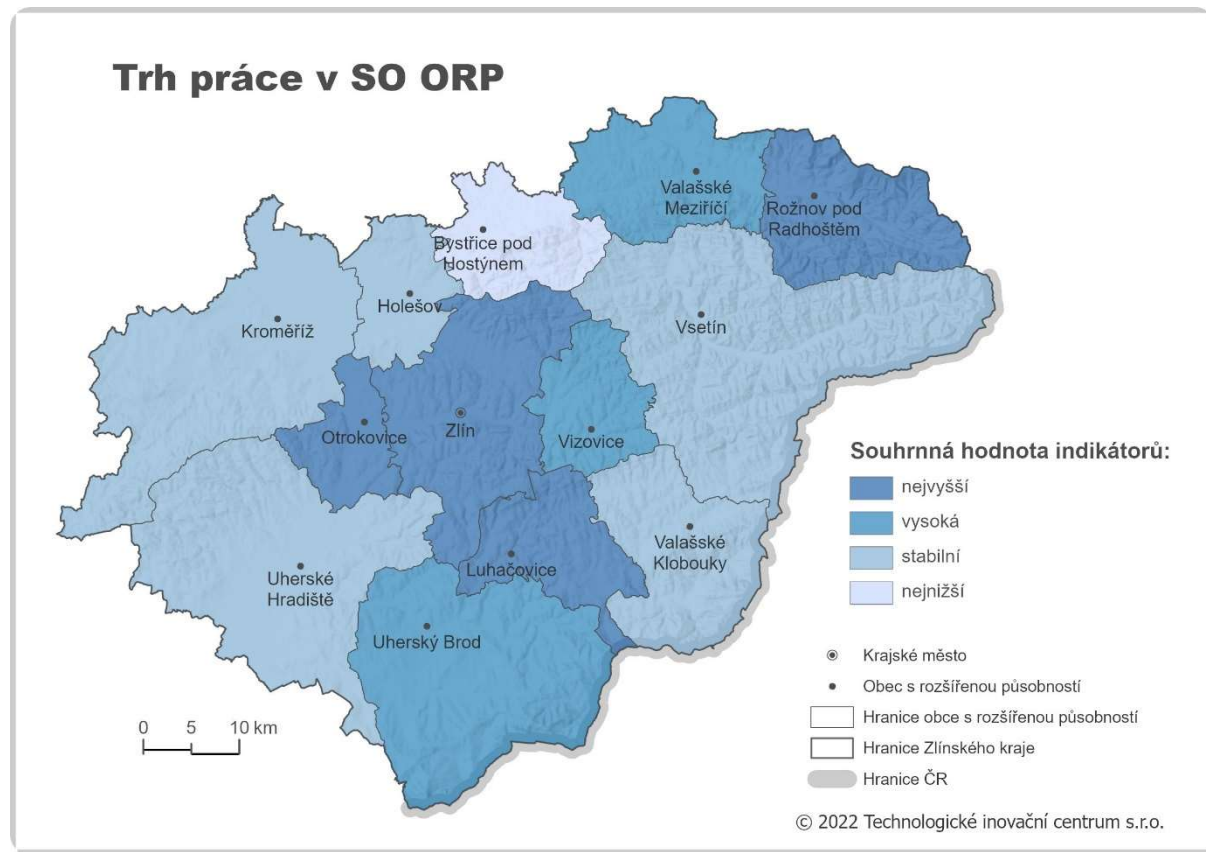
Mezi SO ORP s nejnižším bodovým hodnocením spadá SO ORP Bystřice pod Hostýnem. Index čistého peněžního příjmu na obyvatele zde dosahuje druhé nejnižší hodnoty 0,96 v rámci ZLK. Region se řadí svým indexem soběstačnosti 68,47 a vyšší nezaměstnaností 3,77 % než je průměr ZLK (3,22 %) k regionu, který nenabízí dostatek pracovních příležitostí pro místní obyvatele. Celkem 31, 53 % obyvatel vyjíždí do zaměstnání mimo území své SO ORP. *Tabulka 9, Obrázek 5*

Tabulka 9: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „trh práce“

SO ORP	Bodové hodnocení	Index
Luhačovice	4,5	100,0
Otrokovice	5,3	87,5
Rožnov pod Radhoštěm	5,3	87,5
Zlín	5,8	79,2
Uherský Brod	6,0	75,0
Vizovice	6,3	70,8
Valašské Meziříčí	7,0	58,3
Kroměříž	7,5	50,0
Uherské Hradiště	8,0	41,7
Holešov	8,3	37,5
Vsetín	8,3	37,5
Valašské Klobouky	8,5	33,3
Bystřice pod Hostýnem	10,5	0,0

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 5 : Souhrn oblasti „trhu práce“ v SO ORP

Zdroj: vlastní zpracování

3.5 Zdravotní péče

Zkoumání vztahu kvality života a zdraví je třeba začít definicí zdraví. Zdraví je definováno jako „stav plné tělesné, duševní a sociální pohody a nikoli jen jako nepřítomnost nemoci či vady“³. Z této definice vyplývá, že měření zdraví a efektů zdravotní péče musí zahrnovat nejen sledování účinků změn ve frekvenci a závažnosti onemocnění, ale také hodnocení pohody, kterou lze posuzovat měřením zlepšení kvality života vztaheného ke zdravotní péči.⁴ O stavu zdraví a délky života obyvatel v regionech vypovídá nejlépe očekávaná délka života či naděje dožití a dostupnost primární zdravotní péče. Zdravotní péče vypovídá o celkové vyspělosti území, o společensko-kulturní i hospodářské úrovni země/regionu i o úrovni zdravotního stavu obyvatel. Jak se zlepšuje zdravotní péče i životní styl obyvatel, snižují se v čase rizika úmrtí a naděje dožití se postupně zvyšuje.

Z oblasti „zdravotní péče“ byly na základě dostupných dat na úrovni SO ORP vybrány čtyři indikátory.

Tabulka 10: Indikátory v oblasti „zdravotní péče“

SO ORP	Dostupnost lékařské péče – ordinace obvodních lékařů na 1 000 obyvatel	Dostupnost lékařské péče – ordinace OPLD na 1 000 obyvatel	Střední délka života narození (muži), %	Střední délka života narození (muži – ženy), rok
Bystřice pod Hostýnem	0,54	1,35	0,22	6,03
Holešov	0,50	0,90	0,36	6,43
Kroměříž	0,59	1,15	0,04	6,71
Luhačovice	0,57	1,47	0,05	6,26
Otrokovice	0,62	1,65	0,12	7,66
Rožnov pod Radhoštěm	0,57	1,12	0,06	6,40
Uherské Hradiště	0,61	1,03	0,33	6,48
Uherský Brod	0,59	1,05	0,14	7,02
Valašské Klobouky	0,41	0,84	0,07	7,13
Valašské Meziříčí	0,60	1,48	0,49	6,31
Vizovice	0,42	1,44	0,38	6,48
Vsetín	0,51	1,01	0,03	8,12
Zlín	0,67	1,23	0,10	5,94

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat: ÚZIS, ČSÚ

Dostupnost lékařské péče – ordinace obvodních lékařů – indikátor sleduje dostupnost ordinací obvodních lékařů na 1 000 obyvatel skupiny 15–64 za rok 2021. **Vyšší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

Dostupnost lékařské péče – ordinace praktického lékaře pro děti a dorost (OPLD) – indikátor sleduje dostupnost ordinací praktického lékaře pro děti a dorost na 1 000 obyvatel skupiny 0–14 let za rok 2021. **Vyšší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

Střední délka života při narození (muži) – indikátor sleduje průměrné tempo růstu/poklesu (%) u střední délky života při narození u mužů v letech 2011–2020. Naděje dožití neboli střední délka života

³ WHO. Frequently asked questions. [online] Dostupné z: <http://www.who.int/suggestions/faq/en/>

⁴ WHO. (1997) WHOQOL. Measuring Quality of Life. WHO 1997, s. 1. Dostupné z: http://www.who.int/mental_health/media/68.pdf

při narození udává průměrný počet let, který má před sebou jedinec, pokud by zůstaly zachovány úmrtnostní poměry, které jsou ve sledovaném období. **Vyšší** tempo růstu je vnímáno jako **pozitivní jev**.

Střední délka života při narození (muži-ženy) – indikátor sleduje rozdíl střední délky života při narození mezi muži a ženami v průměru let 2019–2020 vyjádřené v letech. Naděje na dožití se každoročně zvyšuje a vždy byl patrný rozdíl mezi oběma pohlavími. Ženy se dožívají vyššího věku, ale postupem doby se rozdíl mezi muži a ženami snižuje. Hypoteticky dostupnost kvalitní zdravotní péče, dostupnost bydlení a další faktory mohou ovlivnit osobní pohodu a s tím spojenou nižší úmrtnost např. na kardiovaskulární onemocnění, na která umírají nejčastěji muži. **Nižší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

3.5.1 Vyhodnocení oblasti „Zdravotní péče“

O zdraví obyvatel Zlínského kraje podle posledních dostupných informací k 31. 12. 2020 pečovalo 2 394,9 lékařů ve státních i nestátních zařízeních. V kraji bylo 10 nemocnic s více jak 2 800 lůžky. Dále pak 285 samostatných ordinací praktických lékařů pro dospělé, 104 samostatných ordinací praktického lékaře pro děti a dorost. Na 1 000 obyvatel ZLK připadlo 4,12 lékařů (ČR 4,77). Na jednu ordinaci obvodního lékaře připadlo 1 724 obyvatel ZLK skupiny 15–64 let a na ordinaci praktického lékaře pro děti a dorost připadlo 852 obyvatel ZLK skupiny 0–14 let.

Naděje na dožití žen je poměrně výrazně vyšší než naděje dožití mužů. Tato skutečnost je dána biologickými odlišnostmi v úmrtnostních poměrech mezi muži a ženami. Rozdíl mezi nadějí dožití žen a mužů v ZLK při narození byl ve sledovaném období (2019–2020) 6,71 let, v rámci celé ČR 5,77 roku. Muž, který se ve Zlínském kraji narodil v roce 2020, by se mohl dožít 75,1 let (ČR 75,3), žena narozená v kraji v uvedeném roce pak 81,93 let (ČR 81,42). Ve sledovaném období (2011–2020) se zvýšila naděje dožití u mužů průměrným tempem 0,19 %. (ČR 0,09 %).

V rámci porovnání jednotlivých SO ORP v kraji nejvyšší úroveň v oblasti zdravotní péče dosahuje SO ORP Valašské Meziříčí, kde na 1 000 obyvatel připadne 0,6 ordinace praktického lékaře a 1,48 OPLD. Rozdíl 6,31 let mezi oběma pohlavími u naděje na dožití patří k čtvrtému nejnižšímu v kraji. Také SO ORP Zlín s nejvyšší hodnotou 0,67 ordinací obvodního lékaře na 1 000 obyvatel a 1,23 OPLD se řadí k nejvíce rozvinutému SO ORP v dané oblasti. Rozdíl 5,94 let mezi oběma pohlavími u naděje na dožití je nejnižší v rámci kraje. *Tabulka 10*

K vysoké úrovni v oblasti zdravotní péče se řadí SO ORP Vizovice, Luhačovice, Uherské Hradiště, Otrokovice a Bystřice pod Hostýnem. Polovina SO ORP si drží stabilní úroveň zdravotní péče v rámci ZLK. *Obrázek 6*

Nejnižší úroveň v rámci ZLK vykazují SO ORP Valašské Klobouky a Vsetín. Dosahují nejnižšího počtu ordinací jak praktických lékařů, tak OPLD na 1 000 obyvatel v regionu. Rozdíl mezi oběma pohlavími u naděje na dožití patří v rámci kraje mezi největší. U SO ORP Vsetín je rozdíl 8,12 a u SO ORP Valašské Klobouky dosahuje hodnoty 7,13 let.

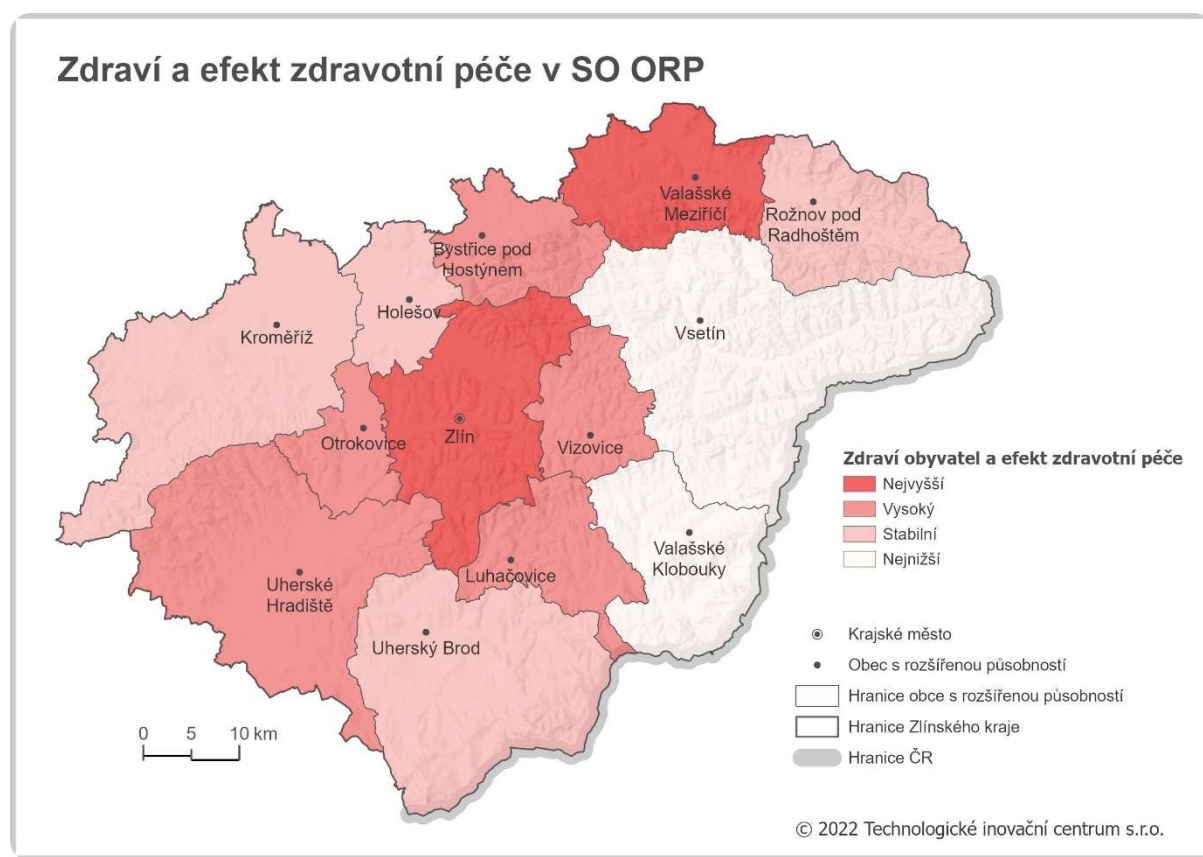
Tabulka 11: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „zdravotní péče“

SO ORP	Bodové hodnocení	Index
Valašské Meziříčí	2,8	100,0
Zlín	4,0	86,1
Bystřice pod Hostýnem	5,3	72,2

Otrokovice	5,5	69,4
Uherské Hradiště	6,0	63,9
Luhačovice	6,3	61,1
Vizovice	6,5	58,3
Rožnov pod Radhoštěm	7,5	47,2
Uherský Brod	7,8	44,4
Holešov	8,0	41,7
Kroměříž	8,3	38,9
Valašské Klobouky	11,5	2,8
Vsetín	11,8	0,0

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 6: Souhrn oblasti „zdravotní péče“ v SO ORP

Zdroj: vlastní zpracování

3.6 Životní prostředí

Prostředí, ve kterém žijeme, je důležitou součástí kvality života. Promítá se také do fyzického nebo mentálního zdraví. O celkové ekologické stabilitě daného území mnohé vypovídá podíl lesů. Lesy v porovnání se zemědělskými druhy pozemků v průměru představují stabilnější ekosystémy. Mají příznivý vliv na vodní režim krajiny a poskytují celou řadu dalších ekosystémových služeb.

Z oblasti „Životní prostředí“ byly na základě dostupných dat na úrovni SO ORP vybrány čtyři indikátory.

Koeficient ekologické stability (KES) – indikátor vyjadřuje podíl ekologicky příznivých ploch a ploch, které zatěžují životní prostředí v průměru let 2011–2020. Indikátor je významný z hlediska nosné kapacity prostředí. Aby krajina mohla odolávat větším či menším změnám (stresům, zátěži apod.), musí dosahovat určité úrovně ekologické stability (např. chmelnice + vinice + zahrady + ovocné sady + TTP + pastviny + les + vodní plocha) / (orná půda + zastavěné plochy + ostatní plochy). [21] **Vyšší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

Lesní pozemky – indikátor vyjadřuje podíl rozlohy lesní půdy na celkové rozloze daného území v % k 31.12.2020. **Vyšší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

Zvláště chráněné území – indikátor vyjadřuje podíl rozlohy zvláště chráněného území na celkové rozloze daného území v % k 31.12.2020. **Vyšší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

Území s překročením imisního limitu – indikátor vyjadřuje velikost plochy územního celku (v tomto případě správního obvodu obce s rozšířenou působností – SO ORP) vyjádřenou jako % plochy územního celku, na které došlo v průměru let 2011–2020 k překročení imisního limitu jedné nebo více sledovaných látek. [21] **Nížší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

Tabulka 12: Indikátory v oblasti „životní prostředí“

SO ORP	Koeficient ekologické stability, index	Lesní pozemky, %	Zvláště chráněné území, %	Území s pře – kročením imi – sního limitu, %
Bystřice pod Hostýnem	1,82	51,21	1,68	64,38
Holešov	0,29	12,82	0,12	85,12
Kroměříž	0,51	23,47	0,54	54,17
Luhačovice	2,94	47,91	61,74	39,50
Otrokovice	0,63	21,18	0,10	80,18
Rožnov pod Radhoštěm	4,56	58,41	96,44	54,97
Uherské Hradiště	0,81	28,14	1,87	58,15
Uherský Brod	1,24	33,09	59,81	38,40
Valašské Klobouky	2,50	46,60	66,82	34,06
Valašské Meziříčí	1,27	37,79	8,51	88,28
Vizovice	2,54	44,82	0,04	57,67
Vsetín	5,15	60,05	56,82	41,76
Zlín	1,58	42,66	0,23	71,05
Zlínský kraj	1,07	33,84	30,80	60,00
ČR	1,47	39,87	16,78	19,24

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat: AOPK ČR, ČSÚ, ČHMÚ [21]

3.6.1 Vyhodnocení oblasti „Životní prostředí“

Jedním z environmentálních indikátorů důležitých k posouzení míry udržitelnosti vývoje v oblasti životního prostředí je koeficient ekologické stability. Jedná se o indikátor charakterizující krajinný typ z hlediska využití pozemků. V průměru let 2011–2020 dosáhl koeficient ekologické stability ve Zlínském kraji hodnoty 1,07 (ČR 1,47). Nižší hodnota koeficientu ekologické stability je ovlivněna relativně nižším podílem lesních pozemků 33,84 % (ČR 39,87 %).

O kvalitě přírodního bohatství Zlínského kraje svědčí i množství zvláště chráněných území, která vznikají k ochraně rozmanitých forem života, k péči o ekosystémy a krajinný ráz přírody. Z tohoto pohledu představuje rozloha zvláště chráněných území 30,08 % z celkové výměry kraje (ČR 39,87 %).

Ve Zlínském kraji došlo k překročení imisního limitu jedné nebo více sledovaných látek u 60,00 % územního celku v průměru let 2011–2020 (ČR 19,24 %).

V rámci porovnání jednotlivých SO ORP v kraji nejvyšší úrovně v oblasti kvality „životního prostředí“ dosahují SO ORP Rožnov pod Radhoštěm, Vsetín, Luhačovice a Valašské Klobouky. Dosahují nejvyšších hodnot koeficientu ekologické stability. Tyto koeficienty znamenají vcelku vyváženou krajinu, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami. Dosahují také vysokých podílů lesních pozemků a na jejich území docházelo v průběhu sledovaného období k nízkému překročení imisního limitu. Nachází se zde vysoké procento zvláště chráněného území. *Tabulka 12*

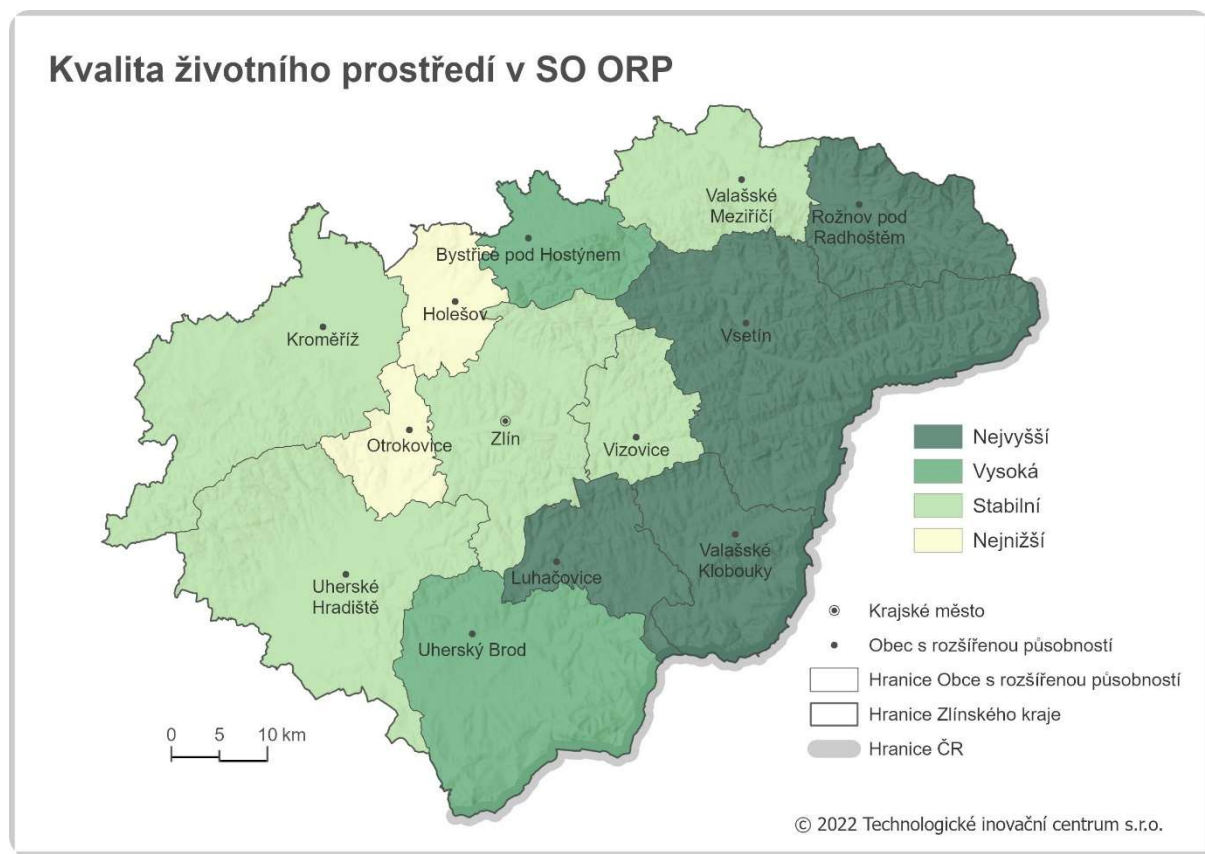
Vysoké úrovně hodnocení v oblasti kvality životního prostředí dosahují SO ORP Uherský Brod a Bystřice pod Hostýnem. Holešov a Otrokovice se řadí k SO ORP s nejnižším indexem kvality životního prostředí. Koeficient ekologické stability zde dosahuje velmi nízkých hodnot, je ovlivněn relativně nízkým podílem lesních pozemků. Na více jak 80 % území docházelo v průběhu sledovaného období k překročení imisního limitu. Také se zde nachází velmi nízký podíl zvláště chráněného území (0,1 %).

Tabulka 13: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „životní prostředí“

SO ORP	Bodové hodnocení	Index
Rožnov pod Radhoštěm	2,8	100,0
Vsetín	2,8	100,0
Luhačovice	3,3	94,7
Valašské Klobouky	3,3	94,7
Uherský Brod	6,0	65,8
Bystřice pod Hostýnem	6,5	60,5
Vizovice	7,5	50,0
Zlín	8,5	39,5
Uherské Hradiště	8,8	36,8
Valašské Meziříčí	8,8	36,8
Kroměříž	9,3	31,6
Otrokovice	11,5	7,9
Holešov	12,3	0,0

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 7: Souhrn oblasti „životní prostředí“ v SO ORP

Zdroj: vlastní zpracování

3.7 Sociální oblast

Sociologické pojetí kvality života je cíleno na objektivní sociální atributy úspěšnosti, jako jsou status, majetek, vzdělání, rodinný stav (tzv. sociální indikátory), a je zkoumán jejich vztah ke kvalitě života, která je vnímána jako subjektivní životní pocit. Společenské zájmy mají bezesporu značný vliv na život lidí. Hlavní indikátor této oblasti se týká spokojenosti s rodinným životem. Tradiční rodina tvořená matkou, otcem a dvěma až třemi dětmi, přestává být na konci dvacátého století obvyklou normou. Přibývá neúplných rodin, dětí počatých mimo manželství a rozvodů. Do popředí se posouvají majetkoprávní vztahy a dochází k poklesu významu rodiny. Míra exekucí je také považována za jeden z hlavních zdrojů recidivy trestných činů, ztrát bydlení. Podle expertů mohou vysoké dluhy bez možnosti splacení vytvářet v části populace pocit netrestatelnosti finanční pokutou. Růst exekucí se může projevoval v lokálních soužitích a může vést k vyšší rozvodovosti.

Za „Sociální oblast“ byly na základě dostupných dat na úrovni SO ORP vybrány čtyři indikátory.

Exekuce – indikátor sleduje procentuální podíl osob v exekuci v populaci 15–64 let (k 4. 3. 2020). **Nižší hodnota** indikátoru je považována za **pozitivní jev**.

Rozvodovost – indikátor sleduje počet rozvodů na 1 000 obyvatel v SO ORP v průměru let 2011–2020. **Nižší hodnota** indikátoru je považována za **pozitivní jev**.

Sňatkovost – indikátor sleduje počet sňatků na 1 000 obyvatel v SO ORP v průměru let 2011–2020. **Vyšší hodnota** indikátoru je považována za **pozitivní jev**.

Narození mimo manželství – indikátor sleduje procentuální podíl těchto dětí k celkově narozeným v průměru let 2011–2020. **Nižší hodnota** indikátoru je považována za **pozitivní jev**.

Tabulka 14: Indikátory v „sociální oblasti“

SO ORP	Exekuce, %	Rozvodovost, na 1000 obyvatel	Sňatkovost, na 1000 obyvatel	Narození mimo manželství, %
Bystřice pod Hostýnem	6,01	2,25	4,51	44,4
Holešov	5,64	2,21	4,68	39,8
Kroměříž	7,40	2,45	4,61	47,3
Luhačovice	3,22	2,06	4,72	33,1
Otrokovice	6,11	2,39	4,36	44,1
Rožnov pod Radhoštěm	4,47	2,03	4,41	43,1
Uherské Hradiště	5,20	2,22	4,52	36,5
Uherský Brod	4,55	1,98	4,41	38,6
Valašské Klobouky	4,13	1,49	4,65	30,6
Valašské Meziříčí	5,23	2,17	4,61	42,0
Vizovice	4,47	2,13	4,82	37,9
Vsetín	5,15	1,97	4,26	45,8
Zlín	5,29	2,40	4,57	38,7
Zlínský kraj	5,30	2,20	4,50	38,4
ČR	8,60	2,42	4,59	46,7

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat: ČSÚ, Institut prevence a řešení předlužení z.ú [21]

3.7.1 Vyhodnocení „Sociální oblasti“

Zlínský kraj je dlouhodobě považován za jeden z nejméně zadlužených (podíl osob v exekuci z počtu osob ve věku 15 64 let v %), výše zadluženosti je 5,3 % obyvatelstva (ČR 8,6 % k 31. 12. 2019). Rozvodovost ve sledovaném období dosahovala hodnoty 2,20 (ČR 2,42). Počty sňatků na 1 000 obyvatel s hodnotou 4,50 se řadí k podprůměrným v rámci ČR (4,59). Děti se častěji rodí do manželství. Mimo manželství se v průměru let 2011–2020 narodilo 38,40 % dětí (ČR 46,70 %).

V rámci porovnání i jednotlivých SO ORP v kraji nejvyšší úroveň (sociální stability) v sociální oblasti dosahují SO ORP Valašské Klobouky, Luhačovice, Vizovice. Vysokou úroveň najdeme také v SO ORP Uherský Brod a Rožnov pod Radhoštěm. SO ORP Uherské Hradiště, Holešov, Valašské Meziříčí, Vsetín a Zlín se řadí ke stabilním regionům v sociální oblasti v rámci Zlínského kraje. Na konci žebříčku, s nejnižší sociální stabilitou v rámci Zlínského kraje, se nachází SO ORP Bystřice pod Hostýnem, Kroměříž a Otrokovice. Vyznačují se vyšší mírou narození dětí mimo manželství, než je průměr ZLK (38,4 %). Také se zde uzavírá nejméně sňatků v kraji. Počet zadlužených osob se pohybuje výrazně pod republikovým průměrem (8,6 %), představuje více než 6 %, což je ale v rámci Zlínského kraje nejvyšší zadluženost obyvatel. *Tabulka 14*

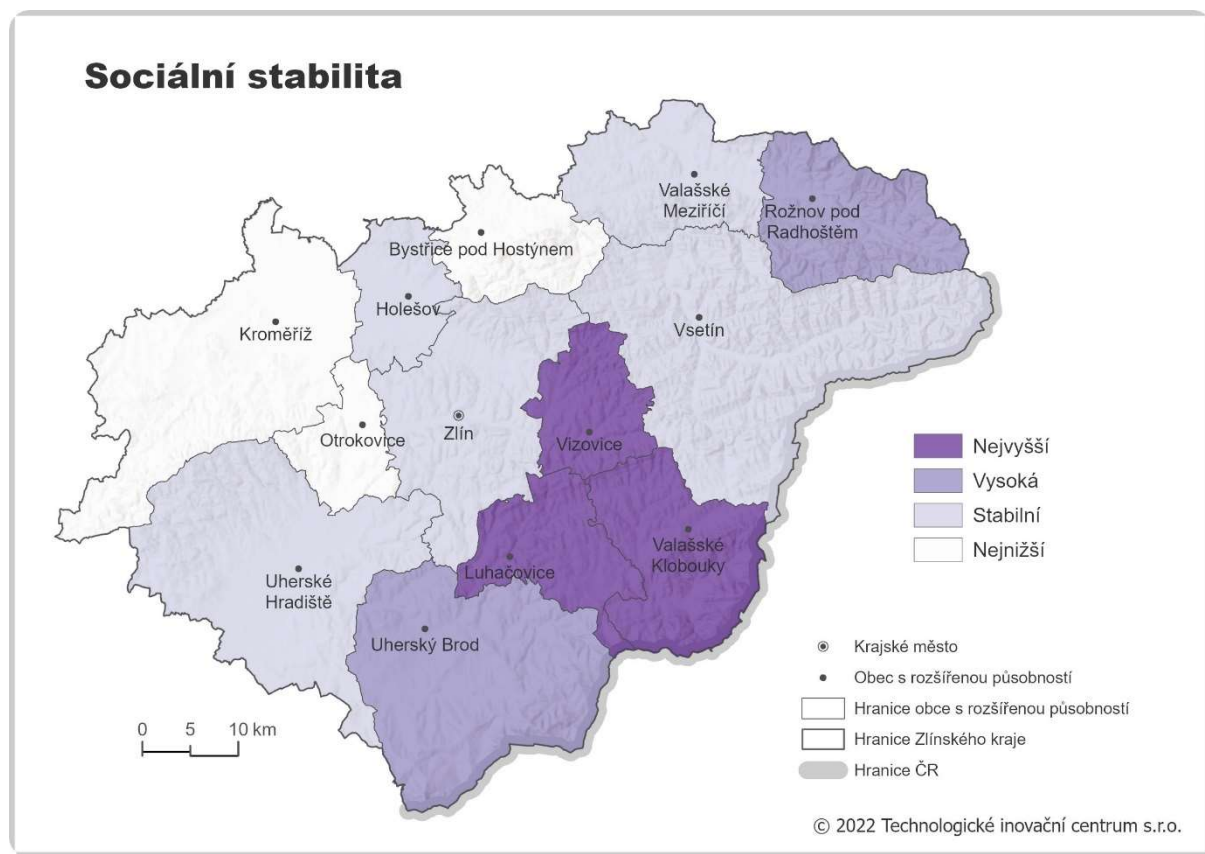
Sociální stabilita v rámci Zlínského kraje je znázorněná na: *Obrázek 8 a Tabulka 15.*

Tabulka 15: Celkové hodnocení SO ORP v „sociální oblasti“

SO ORP	Bodové hodnocení	Index
Valašské Klobouky	2,0	100,0
Luhačovice	2,5	94,6
Vizovice	3,8	81,1
Uherský Brod	6,0	56,8
Rožnov pod Radhoštěm	6,5	51,4
Uherské Hradiště	6,8	48,6
Holešov	7,0	45,9
Valašské Meziříčí	7,3	43,2
Vsetín	8,3	32,4
Zlín	8,5	29,7
Bystřice pod Hostýnem	10,3	10,8
Kroměříž	11,0	2,7
Otrokovice	11,3	0,0

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 8: Souhrn „sociální oblasti“ v SO ORP

Zdroj: vlastní zpracování

3.8 Vzdělávání a volnočasové aktivity

Vzdělání je nevyhnutelnou součástí kvality života. Obecně považujeme pro kvalitu života za prospěšné vyšší úroveň vzdělání. Z různých výzkumů vyplývá, že lidé s vyšším vzděláním zpravidla patří k aktivnějším obyvatelům, což představuje výhodu pro ekonomický i komunitní život v regionu.

Také společenské zájmy mají bezesporu značný vliv na život lidí. Hlavní indikátor této oblasti se týká spokojenosti obyvatel s využitím volného času na základě dostupných volnočasových a kulturních aktivit v rámci regionu.

Za oblast „Vzdělávání a volnočasové aktivity“ byly na základě dostupných dat na úrovni SO ORP vybrány čtyři indikátory.

Výdaje na kulturu – indikátor sleduje výdaje na kulturu v průměru let 2011–2018 (rozpočtová položka v odvětvovém třídění obecního rozpočtu – pododdíl 331) v Kč/1 obyv. regionu. Spadají zde vybrané výdaje na kulturní činnost (film, divadlo, knihovny, hudba, muzea, galerie ad.). [22] **Vyšší hodnota** indikátoru je považována za **pozitivní jev**.

Kulturní a sportovní vyžití – do indikátoru byla zahrnuta dostupnost muzeí a galerií, skanzeny, zoologické a botanické zahrady, aquaparky a koupaliště, golfová hřiště a také dostupnost farem pro hypoturistiku u vybraných měst + města nad 10 000 obyvatel v jednotlivých SO ORP. K posouzení indikátoru bylo využito bodového systému z dokumentu *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu a jeho využití ve Zlínském kraji*. **Vyšší hodnota** indikátoru je považována za **pozitivní jev**.

Absolventi SŠ – indikátor sleduje počet absolventů ve školním roce 2020/2021 na 1 000 obyvatel v jednotlivých SO ORP. **Vyšší hodnota** indikátoru je považována za **pozitivní jev**.

Obory SŠ – indikátor sleduje počet oborů na SŠ veřejných i soukromých školách (mimo gymnázia) v jednotlivých SO ORP. **Vyšší hodnota** indikátoru je považována za **pozitivní jev**.

Tabulka 16: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „vzdělávání a volnočasové aktivity“

SO ORP	Výdaje na kulturu, Kč/1 obyv.	Kulturní a sportovní vyžití, body	Absolventi SŠ, na 1000 obyvatel	Obory SŠ, počet
Bystřice pod Hostýnem	264,13	95	3,45	7
Holešov	841,00	100	7,03	5
Kroměříž	473,63	410	12,73	46
Luhačovice	398,75	115	8,51	13
Otrokovice	135,63	15	3,80	12
Rožnov pod Radhoštěm	494,38	180	8,65	16
Uherské Hradiště	960,00	520	10,65	59
Uherský Brod	435,71	280	10,34	37
Valašské Klobouky	254,63	135	2,25	12
Valašské Meziříčí	615,63	195	11,00	46
Vizovice	182,38	60	6,98	7
Vsetín	661,25	295	6,97	26
Zlín	435,29	265	11,63	52

Zlínský kraj	435,29	N	9,27	131
ČR	405,63	N	N	224

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat: Státní pokladna, Odbor strategického rozvoje kraje [16], MŠMT [23], Infoabsolvent[24],

3.8.1 Vyhodnocení oblasti „Vzdělávání a volnočasové aktivity“

Výdaje na kulturu vyjadřují zájem o kulturu a podporu kulturního dění v regionu. V rámci Zlínského kraje ve sledovaném období dosahovaly výdaje na kulturu 435,29 Kč na osobu (ČR 405,63). Ve sledovaném období v roce 2021 na pracovní trh ve Zlínském kraji přišlo 9,27 absolventů středních škol na 1 000 obyvatel. Střední školy ve Zlínském kraji nabízely ve školním roce 20/21 celkem 40 % oborů z rámcového vzdělávacího programu pro střední odborné vzdělávání.

Podrobnější popis ke kulturnímu a sportovnímu vyžití je popsán viz *Tabulka 23*.

V rámci porovnání jednotlivých SO ORP v kraji dosahují nejvyšší úrovně v oblasti vzdělávání a volnočasových aktivit SO ORP Kroměříž a Uherské Hradiště. V rámci SO ORP Uherské Hradiště mohou žáci studovat na středních školách 59 oborů. Rovněž výdaje na kulturu jsou zde nejvyšší v kraji, a to v hodnotě 960,00 Kč na osobu. S hodnotou 520 Kč na osobu také dosáhlo SO ORP Uherské Hradiště nejvyššího bodového hodnocení indikátoru kulturní a sportovní vyžití. Ve školním roce 2020/2021 dostudovalo střední školu 10,65 absolventů na 1 000 obyvatel SO ORP. SO ORP Kroměříž si drží prvenství v počtu absolventů SŠ 12,73 na 1 000 obyvatel. Naopak nejnižších hodnot v této oblasti vykazují SO ORP Valašské Klobouky, Bystřice pod Hostýnem, Vizovice a Otrokovice. Hodnoty všech sledovaných indikátorů jsou zde na nejnižší úrovni v kraji. *Obrázek 9, Tabulka 17*

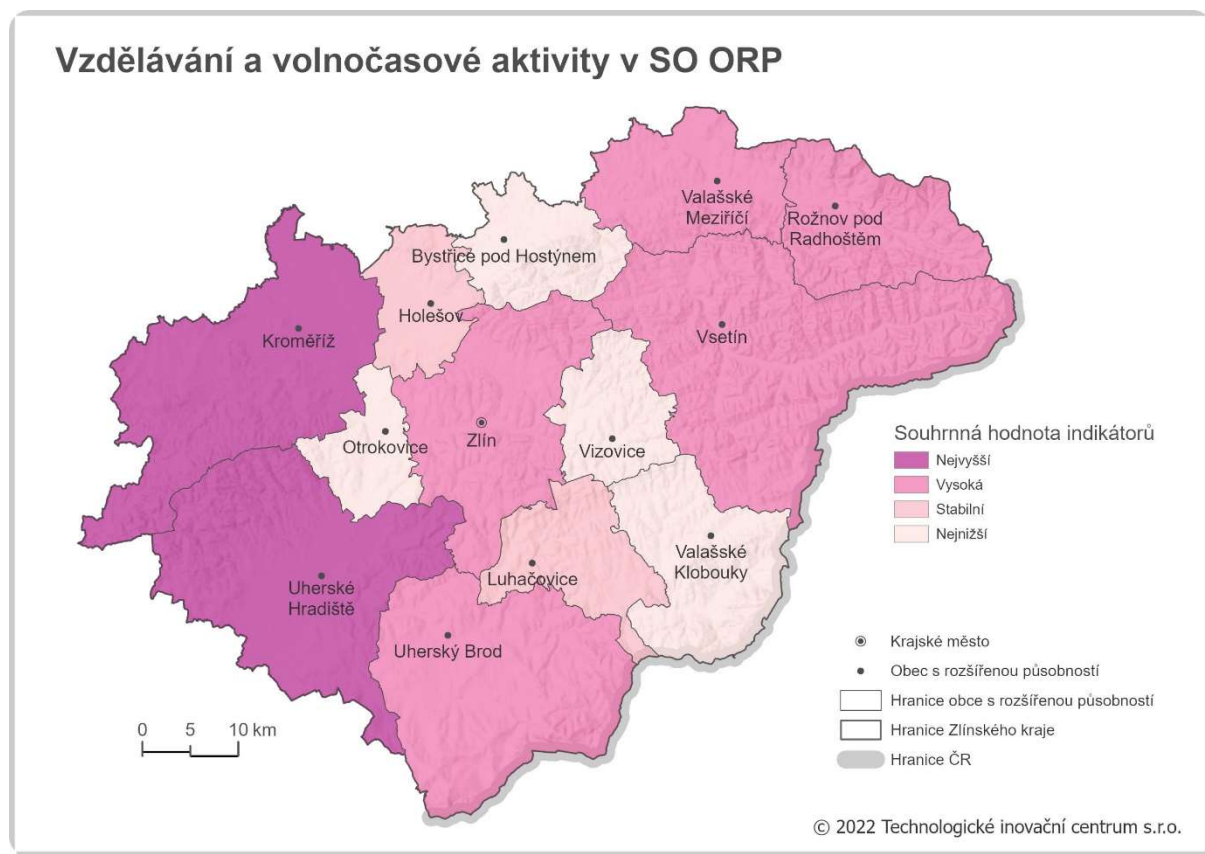
Tabulka 17: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „vzdělávání a volnočasových aktivit“

SO ORP	Bodové hodnocení	Index
Uherské Hradiště	1,8	100,00
Kroměříž	3,0	87,18
Valašské Meziříčí	4,3	74,36
Zlín	4,3	74,36
Uherský Brod	5,3	64,10
Vsetín	5,5	61,54
Rožnov pod Radhoštěm	6,3	53,85
Holešov	8,3	33,33
Luhačovice	8,3	33,33
Valašské Klobouky	10,5	10,26
Bystřice pod Hostýnem	11,0	5,13
Vizovice	11,3	2,56
Otrokovice	11,5	0,00

Zdroj: vlastní zpracování

Poznámka: N – Data nejsou dostupná

Obrázek 9: Souhrn oblastí „vzdělávání a volnočasových aktivit“ v SO ORP

Zdroj: vlastní zpracování

3.9 Ekonomická oblast

Kvalita života a parametry, které ji mohou měřit, jsou často spjaty s ekonomikou, nikoli však výlučně. [25]. Ekonomická oblast se zaměřuje na výkonnost regionu z pohledu finančního a hospodářského, ale zároveň jsou v indikátorech použita data z jiných oblastí, např. z trhu práce.

Za ekonomickou oblast byly na základě dostupných dat na úrovni SO ORP vybrány čtyři indikátory.

Ekonomika regionu – indikátor složený na základě dostupných dat za kalendářní rok 2020 ze sedmi souborů (nezaměstnanost, soběstačnost, zranitelnost, počet fyzických osob na 100 obyvatel, saldo ekonomických subjektů, dopravní síť). Bodové hodnocení odpovídá ekonomické výkonnosti regionu a platí zde teze, že čím vyšší je bodový zisk, tím lépe se danému území daří. Indikátor byl poskytnut společností CzechInvest. **Vyšší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

Zranitelnost regionu – index zranitelnosti vyjadřuje procentuální míru závislosti území na nejvýznamnějším zaměstnavateli. Čím vyšší hodnotu v daném území naměříme, tím vyšší je míra zranitelnost při krachu či odchodu největší firmy. Zahrnutí nejsou největší zaměstnavatelé z kritické infrastruktury státu a dále MěÚ a jejich příspěvkové organizace, VŠ, nemocnice apod. Tento indikátor je sledován za ÚJ POÚ. Pro potřeby mapování ve Zlínském kraji byly sečteny hodnoty z POÚ na úroveň SO ORP. Indikátor tedy sleduje x největších firem za daná POÚ v konkrétní obci s rozšířenou působností. Indikátor byl poskytnut společností CzechInvest. Indikátor z důvodů nízkých hodnot na větším území (okres, kraj) vykazuje velmi nízké hodnoty, a proto je nerelevantní. **Nižší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

Dotace – indikátor sleduje průměrnou výši dotací (Kč/obyvatele) poskytnutých ze státního rozpočtu obcím v daných SO ORP v letech 2016–2019. Průměr za období čtyř let byl vybrán z toho důvodu, aby nedocházelo ke zkreslení hodnot při poskytnutí výrazné dotace v některém roce na investičně náročnou akci. Data jsou získána z informačního systému CEDR (cedr.mfcr.cz) a sledovány jsou uvolněné částky dotací poskytnutých obcím a obecním organizacím. Nejsou zde započteny prostředky EU ani dotace poskytované celé řadě subjektů na území daných obcí – mimo samotnou obec či její organizaci. Celkově data pro tento indikátor zahrnují 4 879 poskytnutých dotací v souhrnném objemu cca 2 mld. Kč. V průměru tedy jde cca o půl miliardy Kč ročně z různých dotačních programů ministerstev, státních fondů či úřadů práce. [4] **Vyšší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

Rozpočtové saldo obcí v jednotlivých SO ORP – indikátor sleduje rozdíl mezi příjmy a výdaji rozpočtů obcí v tisících Kč k 31. 12. 2020 v přepočtu na jednoho obyvatele daného SO ORP. Rozpočet skončí přebytkem, tj. příjmy jsou vyšší než výdaje, nebo schodkem, tj. rozdíl mezi příjmy a výdaji je záporný. **Vyšší hodnota** indikátoru je považovaná za **pozitivní jev**.

Tabulka 18: Indikátory „ekonomické oblasti“ v SO ORP

SO ORP	Ekonomika regionu, body	Zranitelnost regionu, %	Dotace, Kč/obyvatele	Rozpočtové saldo obcí v SO ORP, tis. na obyvatele
Bystřice pod Hostýnem	33,77	14,49	1 480,26	1,96
Holešov	49,65	4,93	1 372,23	1,26
Kroměříž	39,11	9,77	763,91	0,49

Luhačovice	50,25	9,76	1 715,86	1,85
Otrokovice	62,56	22,33	597,84	1,75
Rožnov pod Radhoštěm	44,19	11,51	1 882,60	0,61
Uherské Hradiště	55,05	9,86	939,01	0,51
Uherský Brod	54,94	12,67	1 150,06	2,57
Valašské Klobouky	54,84	7,37	2 455,17	5,23
Valašské Meziříčí	45,35	4,86	2 240,07	2,52
Vizovice	67,44	3,32	1 120,21	1,60
Vsetín	37,05	12,71	1 775,46	-0,13
Zlín	73,24	1,16	1 365,92	2,33
Zlínský kraj	N	N	1352,80	1,48

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat: CzechInvest, Odbor strategického rozvoje kraje

Poznámka: N – Data nejsou dostupná

3.9.1 Vyhodnocení „Ekonomické oblasti“

Na základě dat ČSÚ patří Zlínský kraj z hlediska výkonnosti ekonomiky v rámci ČR k podprůměrným regionům. V roce 2020 připadal na Zlínský kraj hrubý domácí produkt ve výši 263,2 mld. Kč a kraj tak vygeneroval 4,6 % HDP České republiky. Ve srovnání s ostatními kraji dosáhla hodnota HDP Zlínského kraje na 10. místo.

Zlínský kraj čerpal státní dotace (průměr 2016–2019) ve výši 1 352,80 Kč na obyvatele. Rozpočtová odpovědnost, přesněji míra zadlužení obcí v rámci Zlínského kraje, dosahuje hodnoty 1,48 % na obyvatele.

V rámci porovnání jednotlivých SO ORP v kraji nejvyšší úrovně v ekonomické oblasti dosahují SO ORP Valašské Klobouky, Zlín a Valašské Meziříčí. SO ORP Zlín se vyznačuje nejnižší hodnotou indexu zranitelnosti, nenachází se zde nejvýznamnější zaměstnavatel ze zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje. V SO ORP Valašské Klobouky bylo čerpáno nejvíce dotací ze státního rozpočtu na obyvatele ve výši 2 455,07 Kč. SO ORP Valašské Meziříčí dosahuje nadprůměrných hodnot v čerpání dotací ze státního rozpočtu a nízkého indexu zranitelnosti.

Nejnižší úrovně v ekonomické oblasti dosahují SO ORP Kroměříž, Vsetín, Otrokovice a Bystřice pod Hostýnem. Všechna tyto SO ORP mají podprůměrné bodové hodnocení indikátoru *Ekonomika regionu* v rámci ZLK. SO ORP Otrokovice je průmyslově orientovaný region a jeho index zranitelnosti dosahuje procentuální míry závislosti 22,33, což je nejvyšší hodnota ve Zlínském kraji. Rovněž čerpá nejméně prostředků ze státního rozpočtu na obyvatele v rámci ZLK. V SO ORP Vsetín se nachází obce, které vykazují zápornou hodnotu rozpočtového salda, jedná se o schodek 130 Kč v přepočtu na jednoho obyvatele v rámci regionu. *Tabulka 18*

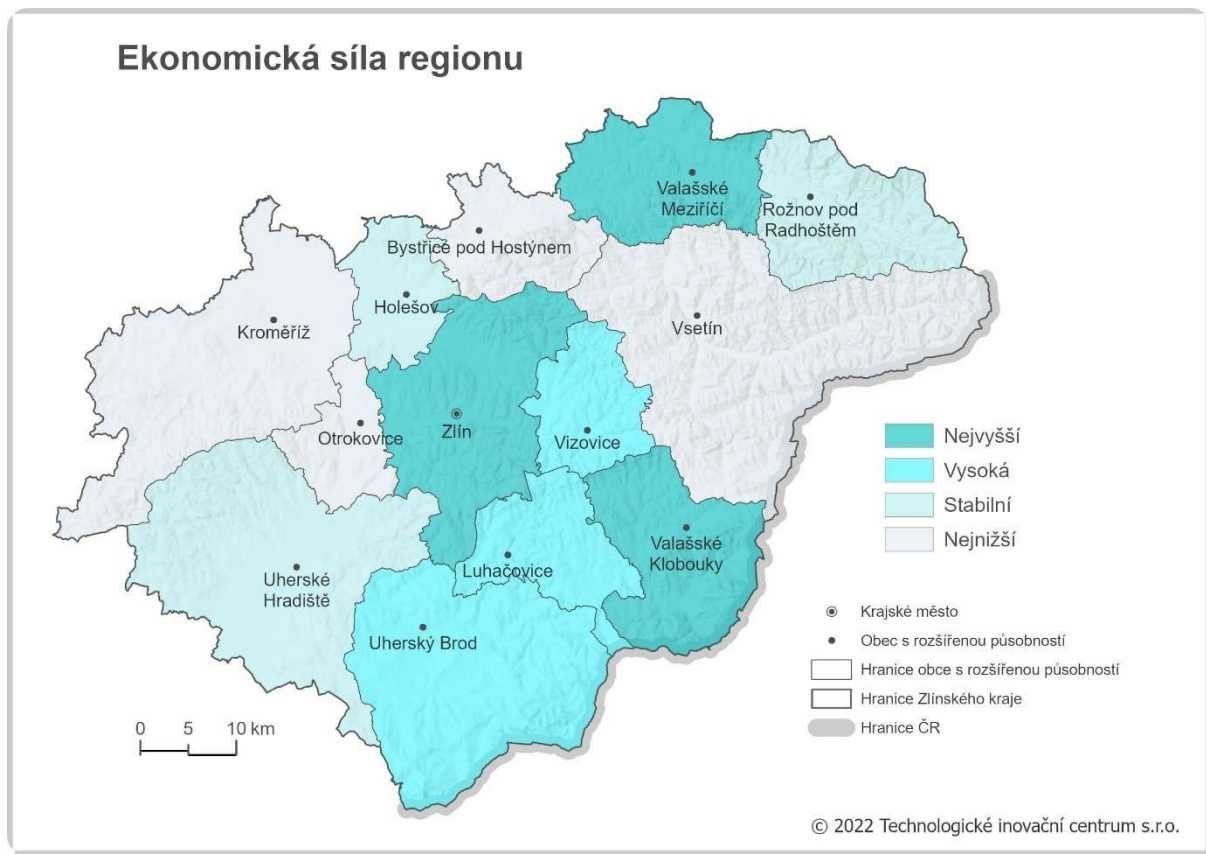
Tabulka 19: Celkové hodnocení SO ORP v „ekonomické oblasti“

SO ORP	Bodové hodnocení	Index
Valašské Klobouky	3,3	100,00
Zlín	3,5	96,55
Valašské Meziříčí	4,3	86,21
Vizovice	5,5	68,97
Luhačovice	6,0	62,07
Uherský Brod	6,5	55,17

Holešov	7,0	48,28
Rožnov pod Radhoštěm	8,0	34,48
Uherské Hradiště	8,5	27,59
Bystřice pod Hostýnem	9,0	20,69
Otrokovice	9,0	20,69
Vsetín	10,0	6,90
Kroměříž	10,5	0,00

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 20: Souhrn „ekonomické oblasti“ v SO ORP

Zdroj: vlastní zpracování

4. HODNOCENÍ KVALITY ŽIVOTA V JEDNOTLIVÝCH ÚZEMÍCH SO ORP VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Každý indikátor byl transformován podle vzorce popsaného v kapitole 2. Metodika. Tyto transformované hodnoty byly u každého SO ORP sečteny. Nejvyšší možná hodnota indexů by mohla být 900.

Celkové výsledky za SO ORP byly zrelativizovány, a to podle vztahu nejvyšší hodnota součtu indexu = 100 % a podle vzorce:

$$\text{Index} = (X - X_{\min} / X_{\max} - X_{\min}) * 100$$

Vyšší hodnota indexu znamená lepší kvalitu života. SO ORP byla následně rozdělena do čtyř skupin podle indexu (100–76 nejvyšší, 75–51 vysoký, 50–26 stabilní, 25–0 nejnižší.)

Nejlepších výsledků dosáhlo SO ORP Vizovice. Součet indexů tohoto ORP byl 595,20. Nejmenší hodnotu indexu dosahovala ORP Otrokovice (227,63).

Více jak 62 %, přesněji 8 SO ORP, patří ve Zlínském kraji mezi regiony s nejvyšším indexem kvality života. Tři SO ORP na základě posouzení definovaných indikátorů získala vysoký index hodnocení, tedy i zde kvalita života stále spadá do kvality života s nadprůměrnými hodnotami. Pouze dvě SO ORP spadají do kategorie, která nese označení stabilní. Jedná se o regiony, kde více definovaných indikátorů spadá pod průměr hodnot v rámci Zlínského kraje. Ani jedno SO ORP se však nezařadilo do kategorií s nejnižším indexem kvality života. Závěrem lze tedy říci, že kvalita života ve Zlínském kraji napříč regiony je srovnatelná. *Tabulka 21, Obrázek 10*

Tabulka 21: Výsledné pořadí SO ORP v rámci Zlínského kraje

Pořadí	SO ORP	Součet indexů za jednotlivé oblasti	Hodnota indexu	Index kvality života
1.	Vizovice	595,2	100,0	Nejvyšší
2.	Valašské Klobouky	574,4	96,5	Nejvyšší
3.	Luhačovice	572,7	96,2	Nejvyšší
4.	Uherský Brod	556,1	93,4	Nejvyšší
5.	Rožnov pod Radhoštěm	539,8	90,7	Nejvyšší
6.	Zlín	527,6	88,6	Nejvyšší
7.	Valašské Meziříčí	515,4	86,6	Nejvyšší
8.	Uherské Hradiště	454,7	76,4	Nejvyšší
9.	Holešov	445,9	74,9	Vysoký
10.	Bystřice pod Hostýnem	396,9	66,7	Vysoký
11.	Kroměříž	343,8	57,8	Vysoký
12.	Vsetín	313,3	52,6	Vysoký
13.	Otrokovice	227,6	38,2	Stabilní

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 10: Kvalita života v jednotlivých SO ORP Zlínského kraje

Zdroj: vlastní zpracování

Prvenství v hodnocení kvality života si získalo **SO ORP Vizovice**. Je to věkově nejmladší region, ve kterém index stáří dosahoval hodnoty ve sledovaném období 113,7 (ZLK 138,2) a průměrný věk v tomto regionu byl 41,9 let (ZLK 43,4). V roce 2020 se zde narodilo nejvíce dětí na počet obyvatel 1,18 % (ZLK 1,01 %). Region si drží dlouhodobě nízký podíl nezaměstnaných na počet obyvatel 3,8 % (ZLK 4,8 %) v průměru let 2011–2020. S tím souvisí i dosažení hodnoty 1,05 v čistém příjmu na obyvatele (ČR = 1,0). Rozvodovost patří také k podprůměrným v rámci kraje, kdy v průměru na 1 000 obyvatel ve sledovaném období (2011–2020) připadlo 2,13 rozvodů (ZLK 2,19). Migrační saldo k počtu obyvatel v letech 2011–2020 se pohybovalo v průměru 1,67 % (ZLK -0,11 %) SO ORP dosahuje i u obyvatelstva v produktivním věku vysokého pokrytí vysokorychlostním internetem, a to u 54,5 % (ZLK 48,4 %).

V oblasti *životního prostředí* se pohybuje na sedmém místě pod průměrnými hodnotami v rámci ZLK. V rámci regionu docházelo také k překročení imisního limitu jedné nebo více sledovaných látek na 57,67 % územního celku (ZLK 60,00 %), také se zde nenachází zvláště chráněná území, jejich rozloha pokrývá pouze 0,04 % území (ZLK 30,80 %). S nadprůměrnou hodnotou koeficientu ekologické stability 2,54 (ZLK 1,07) se řadí na čtvrtou pozici v rámci ZLK. Slabostí SO ORP Vizovice je oblast *Vzdělávání a volnočasové aktivity*, zde se pohybuje na posledních pozicích v rámci kraje.

Na druhém místě v rámci kraje se umístila **SO ORP Valašské Klobouky**. Ve sledovaných oblastech si drží prvenství jako bezpečné město s druhým nejmenším počtem dopravních nehod (1,26, ZLK 1,51), nízkou kriminalitou (0,87, ZLK 1,03). V *sociální oblasti* si drží ve všech indikátorech přední pozice s nejmenším počtem rozvodů na 1 000 obyvatel (1,49, ZLK 2,42). Také se zde narodilo nejvíce dětí manželským párům (69,4 %, ZLK 53,3 %). V zadluženosti osob má druhou nejnižší pozici v rámci kraje

(4,13 %, ZLK 5,30 %). V rámci *ekonomické oblasti* dosahuje prvenství v čerpání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu (2 455,17 Kč, ZLK 1 352,80 Kč). V kraji dosahuje nejlepšího rozpočtového salda na obyvatele (5,23 Kč, ZLK 0,49 Kč). S indexem zranitelnosti se pohybuje na páté pozici v rámci kraje. S rozlohou 66,82 % pokrytí zvláště chráněným územím a nejmenším pokrytím území s překročením imisního limitu (34,06 %, ZLK 60,00 %) se jedná o region se zdravým životním prostředím.

V oblasti *Zdravotní péče* se SO ORP pohybuje v rámci kraje na posledních pozicích. Na počet obyvatel je zde nejnižší pokrytí ordinacemi praktických lékařů a lékařů pro děti a dorost. Slabinou je také oblast *Vzdělávání a volnočasových aktivit*, kde SO ORP skončilo na desáté pozici. V rámci kraje je zde nejméně absolventů SŠ na 1 000 obyvatel (2,25, ZLK 9,27).

Třetí místo patří **SO ORP Luhačovice**. Prvenství získalo v oblasti *Pracovního trhu* jako region s největší soběstačností, kde 84,00 % zaměstnaných osob zůstává pracovat v regionu. Také čistý peněžní příjem na obyvatele se pohybuje nad celorepublikovou hodnotou (1,05, ČR 1,00). Silnou stránkou regionu je také oblast *Životního prostředí*. Nachází se zde zvláště chráněné území o rozloze 61,74 %, koeficient ekologické stability je třetí nevyšší v regionu (2,94, ZLK 1,07). Region je třetí v pořadí s nejmenším pokrytím území s překročením imisních limitů (39,5 %, ZLK 60,00 %). Mezi další silné stránky regionu patří *Sociální oblast*. Podíl exekucí na 1 000 obyvatel je nejnižší v kraji (3,22, ZLK 5,30). V počtu uzavřených sňatků zaujímá region druhé místo v kraji (4,72, ZLK 4,50) a s tím je spojený i vysoký počet narozených dětí do manželství (66,4 %, ZLK 61,4).

Slabinou regionu je oblast *Bezpečnost*, počet kriminálních činů je jeden z nejvyšších na 1 000 obyvatel (1,22, ZLK 1,03). Počet dopravních nehod na 1 000 obyvatel dosahuje nejvyšší hodnoty v kraji (1,88, ZLK 1,03).

Čtvrté místo patří **SO ORP Uherský Brod**. Jeho nejsilnější stránkou je oblast *Pracovního trhu*, řadí se v rámci kraje na páté místo. V rámci regionu pracuje 81,51 % jeho obyvatel. Čistý peněžní příjem na obyvatele se pohybuje těsně pod průměrem ČR (0,99, ČR 1,00). Mezi jeho další silnou stránku patří indikátor z oblasti *Životního prostředí*. Region je druhý v pořadí s nejmenším pokrytím území s překročením imisních limitů (38,40 %, ZLK 60,00 %). V rámci této oblasti se umístil region také na pátém místě. Ač je region v *Sociální oblasti* na čtvrté pozici, jeho hodnoty celkového indexu jsou těsně nad průměrem ZLK. Za silnou stránku této oblasti můžeme považovat nižší počet rozvodů na 1 000 obyvatel (1,98, ZLK 2,20). Tento fakt může být ale spojen s menším počtem uzavřených sňatků na 1 000 obyvatel (4,41, ZLK 4,50).

Slabinou regionu je oblast *Zdravotní péče*, ve které obsadil deváté místo. Hodnoty indikátorů se pohybují těsně nad průměrem nebo těsně pod průměrem kraje.

Páté místo patří **SO ORP Rožnov pod Radhoštěm**. Nejsilnější stránkou regionu je oblast *Životního prostředí*. V rámci kraje se umístilo na prvním místě. Koeficient ekologické stability dosahuje druhé nejlepší hodnoty v kraji (4,56, ZLK 1,07). Na území se nachází největší rozloha zvláště chráněného území, které zabírá 96,44 % celého území SO ORP a na 58,4 % se nachází lesní pozemky. Za další silnou stránku zde považujeme oblast *Bydlení*. V rámci sledovaného období zde bylo dokončeno nejvíce bytů na 1 000 obyvatel v kraji (2,85, ZLK 1,89). SO ORP patří ke dvěma SO ORP (Luhačovice a Vizovice) v kraji, které překračují čistý peněžitý příjem na obyvatele nad celorepublikovou hodnotu (1,04, ČR 1,00).

Jako slabina regionu může být chápána vyšší hodnota ekonomické zátěže bydlením než představuje krajský průměr. Také počty kriminálních činů dosahují vyšších hodnot na obyvatele ve srovnání s jinými regiony (1,15, ZLK 1,03).

Šestou příčku obsadilo **SO ORP Zlín**. Nejsilnější jeho stránkou je oblast *Zdravotní péče*. V rámci kraje se umístilo na druhém místě. Dostupnost ordinací obvodních lékařů na 1 000 obyvatel je nevyšší v kraji (0,67, ZLK 0,58). Rozdíl mezi nadějí dožití žen a mužů při narození v krajském porovnání byl ve sledovaném období nejmenší (5,94, ZLK 6,77). Za silnou stránku můžeme považovat i oblast *Vzdělávání a volnočasové aktivity*, kde se region umístil na páté pozici. Počet absolventů SŠ na 1 000 obyvatel je druhý nejvyšší v kraji (11,63, ZLK 9,27). Také s nabídkou 52 studijních oborů na SŠ se řadí v rámci kraje na přední místa. V rámci *Ekonomické oblasti* si drží kladné prvenství v indexu zranitelnosti, který je nejnižším v celém kraji. Znamená to, že ORP Zlín není závislé na jednom hlavním zaměstnavateli. Také ekonomika regionu zaujímá prvenství v rámci celého Zlínského kraje. Čistý peněžní příjem na obyvatele se pohybuje těsně pod hranicí hodnoty ČR (0,99, ČR 1,00).

Za slabou stránku regionu můžeme považovat *Sociální oblast*. V regionu dochází častěji k rozvodům než v jiných regionech ZLK. SO ORP skončilo na 12. pozici v rozvodovosti s 2,40 rozvody na 1 000 obyvatel (ZLK 2,20). Také počet exekucí je vyšší 5,29 %. V rámci kraje je to devátá nejvyšší hodnota. Pod krajským průměrem se pohybuje i počet sňatků na 1 000 obyvatel (4,57, ZLK 4,50). Do manželství se rodí 61,6 % dětí (ZLK 53,3 %). Nejslabší stránka regionu je v oblasti *Bydlení*. Ceny nájmu jsou nevyšší v regionu (190–228 Kč m²). Průměrným tempem nově postavených bytů se řadí v rámci kraje na sedmé místo (1,74, ZLK 1,89).

Sedmou příčku obsadilo **SO ORP Valašské Meziříčí**. Nejsilnější stránkou regionu je oblast *Zdravotní péče*. Zde zaujímá v rámci kraje první místo. Je zde druhé nejvyšší pokrytí ordinacemi lékařů pro děti a dorost na počet obyvatel (1,48, ZLK 1,17). Průměrné tempo růstu střední délky života u mužů je nejrychleji se zvyšující v rámci Zlínského kraje. Rostlo rychlostí 0,49 % (ZLK 0,19 %) ve sledovaném období 2011 až 2020.

Za silnou stránku regionu můžeme považovat *oblast Demografie*. Index stárí dosahuje třetí nejnižší hodnoty 123,87 (ZLK 138,2). Tempo stárnutí obyvatel od roku 2011 do 2020 dosahuje 1,5 % (ZLK 1,8 %). Slabou stránkou regionu je oblast *Bezpečnosti*. Zde zaujímá 12. místo v rámci Zlínského kraje. Počty požárů dosahují hodnoty 1,30 (ZLK 1,10) na 1 000 obyvatel. Počet kriminálních činů na 1 000 obyvatel převyšuje krajský průměr (1,28, ZLK 1,03). Slabou stránku můžeme spatřit i v oblasti *Životního prostředí*. V rámci regionu docházelo ve sledovaném období k překročení imisního limitu jedné nebo více sledovaných látek na 88,28 % územního celku (ZLK 60,00 %).

Osmou příčku obsadilo **SO ORP Uherské Hradiště**. Nejsilnější stránkou regionu je oblast *Vzdělávání a volnočasových aktivit*. Výdaje na kulturu na jednoho obyvatele regionu jsou nejvyšší z celého Zlínského kraje (960,00, ZLK 435,29). Nejvyšší je také bodové hodnocení kulturního a sportovního využití, viz *Tabulka 23*.

Region nabízí největší výběr studijních oborů SŠ v kraji, a to 59. Slabší stránkou regionu je oblast *Životního prostředí*. Koeficient ekologické stability je pod průměrem hodnoty Zlínského kraje (0,81, ZLK 1,07). V oblasti *Bydlení* se umístil region na čtvrtém místě spolu s regionem SO ORP Luhačovice. Průměrné tempo nově postavených bytů se řadí v rámci kraje na druhé místo (2,56, ZLK 1,89), přesto indikátor ekonomické zátěže bydlením je nejvyšší v rámci kraje.

Slabší stránky regionu jsou průřezově ve všech sledovaných oblastech. Nejedná se ale výlučně o slabé stránky celých sledovaných oblastí. Hodnoty indikátorů se pohybují nad krajským průměrem, ojediněle pod krajským průměrem. Například v oblasti *Životní prostředí* se region řadí na sedmé místo. Koeficient ekologické stability je 10. nejnižší, přesto není tak hluboce pod hodnotou ZLK (0,81, ZLK 1,07).

Devátou příčku obsadilo **SO ORP Holešov**. Nejsilnější stránkou regionu je oblast *Demografie*. Společně s SO ORP Valašské Meziříčí na prvním místě. Index stáří zde rostl nejnižším tempem ve Zlínském kraji (1,5 %, ZLK 1,8 %). K 31. 12. 2020 dosahoval nižších hodnot, než je celokrajský průměr (133,1, ZLK 138,2). Migrační saldo k počtu obyvatel bylo ve sledovaném období nad krajským průměrem 0,85 % (ZLK -0,11 %). Podíl živě narozených dětí byl těsně nad celokrajským průměrem (1,02 %, ZLK 1,01 %). Slabou stránkou regionu je oblast *Životního prostředí*. Region se v celokrajském srovnání umístil na posledním místě. V rámci regionu docházelo ve sledovaném období k překročení imisního limitu jedné nebo více sledovaných látek na 85,12 % územního celku. (ZLK 60,00 %). Koeficient ekologické stability je nejnižší v kraji (0,29, ZLK 1,07), nachází se zde maloplošné zvláště chráněná území, jeho rozloha pokrývá 0,12 % území (ZLK 30,80 %).

Desátou příčku obsadilo **SO ORP Bystřice pod Hostýnem**. Nejsilnější stránkou regionu je oblast *Bydlení*. Ceny nájmu jsou nejnižší v regionu (103–126 Kč m²), ale nová výstavba bytů je zde nejpomalejší. Průměrné tempo nově postavených bytů se řadí v rámci kraje na 13. místo (0,96, ZLK 1,89). Slabou stránkou regionu je oblast *Pracovního trhu*. Čistý peněžní příjem na obyvatele se pohybuje pod celorepublikovou hodnotou (0,96, ČR 1,00). Dochází k pracovní vyjíždce u 38,61 % obyvatel a s tím je spojen slabý koeficient soběstačnosti, který je v rámci Zlínského kraje nejnižší (68,47).

Jedenáctou příčku obsadilo **SO ORP Kroměříž**. Nejsilnější stránkou regionu je oblast *Vzdělávání a volnočasových aktivit*. Drží si první příčku v počtu absolventů SŠ 12,73 na 1 000 obyvatel (ZLK 9,27). Nabídka 46 oborů SŠ je v kraji třetí nejvyšší. V rámci indikátoru *Kulturní a sportovní vyžití* dosáhl region druhé místo, také i z důvodu zapsání města Kroměříž do Seznamu světového dědictví UNESCO. Nejslabší stránkou regionu je *Ekonomická oblast a Sociální oblast*. V rámci celokrajského srovnání skončila mezi posledními.

Dvanáctou příčku obsadilo **SO ORP Vsetín**. Nejsilnější stránkou regionu je oblast *Životní prostředí*. V rámci kraje se region umístil na druhém místě. Koeficient ekologické stability dosahuje nejlepší hodnoty v kraji (5,15, ZLK 1,07). Na území se nachází velká rozloha zvláště chráněného území, které zabírá 56,82 % celého území SO ORP a na 60,05 % se nachází lesní pozemky. Za silnou stránku regionu považujeme v *Sociální oblasti* nejmenší počet rozvodů na 1 000 obyvatel, což představuje druhé místo v rámci Zlínského kraje (1,97 ZLK 2,20). V ostatních oblastech region vykazuje podprůměrné hodnoty v rámci krajského srovnání. Nejslabší stránkou regionu se jeví oblast *Zdravotní péče* (13. pozice), *Demografie* a *Ekonomická oblast* (12. pozice).

Třináctou příčku obsadilo **SO ORP Otrokovice**, ačkoliv je s nejmenší nezaměstnaností 3,6 % (ZLK 4,8 %) a dostupností ordinací praktického lékaře pro děti a dorost ve skupině 0–14 let nejvýše v celém Zlínském kraji a 0,62 ordinace připadne na 1 000 obyvatel (ZLK 0,58). V oblasti *Trhu práce* je region na první pozici co se týká soběstačnosti, ale index zranitelnosti je nejvyšší v kraji. Region je závislý na významném zaměstnavateli a při jeho odchodu z regionu se může stát trh práce nestabilním. Výstavba dokončených bytů na 1 000 obyvatel je pod průměrem kraje - 1,13 (ZLK 1,89). Z demografického

hlediska je to nejstarší region z celého kraje, je zde nevyšší index stáří 153,1 (ZLK 138,2). Průměrný věk 43,9 let se však tolik neliší od průměru Zlínského kraje (43,4 let). V oblasti *Životního prostředí* je region na 12. pozici.

5. ASPEKTY KVALITY ŽIVOTA VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Kvalita života se postupně stala součástí mnoha vědních oborů. Dnes ji najdeme nejen v lékařství nebo v psychologii, v pedagogice, stavebnictví, ekonomii a v neposlední řadě i v politologii. Kvalita života má pro různé generace různý obsah a význam. Rozdílně, dle svých priorit, ji vnímá dítě, student, rodič nebo senior.

Na základě vyhodnocení devíti oblastí s definovanými indikátory, byly definovány pozitivní a negativní aspekty, které souvisí s kvalitou života. Jedná se o kvantitativní posouzení, tedy zjištění na základě dostupných dat bez subjektivního a expertního posouzení. *Tabulka 22*

Pozitivní aspekty:

Počty kriminálních činů v přepočtu na 1 000 obyvatel jsou velmi nízké. Měsíční počet kriminálních činů v průměru období 1/2013–11/2020 na 1 000 obyvatel dosahoval ve Zlínském kraji hodnoty 1,03 (ČR 1,78).

Rozvodovost ve Zlínském kraji se dlouhodobě pohybuje pod republikovým průměrem (2,42 %). Celý kraj s údajem 2,0 % patří v rozvodovosti v rámci republiky k nejnižše postaveným. Děti se častěji, než jinde rodí v manželství (ZLK 61,6 %, ČR 53,3 %). Po Praze je Zlínský kraj s nejnižším podílem dětí narozených mimo manželství.

Ve Zlínském kraji mezi pozitivní aspekt můžeme zařadit životní prostředí, a to konkrétně podíl oblastí, které jsou zahrnuty do zvláště chráněných krajinných oblastí, ale také celkový podíl zeleně. V rámci ČR se Zlínský kraj s 30,8 % rozlohy zvláště chráněných území řadí na druhé místo.

V rámci životního prostředí se Zlínský kraj řadí ke krajům s podprůměrným znečištěním ovzduší oxidem dusíku NO_x. Tyto oxidy jsou pro život nebezpečné, způsobují onemocnění dýchacích cest. V roce 2019 dosáhl Zlínský kraj hodnoty 1,6 t/km² (ČR 2,2 t/km²).

Ve Zlínském kraji je rovněž velmi nízká obecná míra nezaměstnanosti. Zlínský kraj s mírně podprůměrnou nezaměstnaností v hodnotě 3,22 (ČR 3,30) k 31. 12. 2020 patří v tomto směru k těm lepším v republice.

Zlínský kraj je dlouhodobě považován za jeden z nejméně zadlužených v podílu osob v exekuci z počtu osob ve věku 15 let a více (v %), výše zadluženosti obyvatel je 5,3 % (ČR 8,6 % k 31. 12. 2019).

Výdaje na kulturu vyjadřují zájem občanů o kulturní dění a jeho podporu. Ve zjednodušující interpretaci lze považovat vyšší výdaje za pozitivní aspekt. Zlínský kraj patří mezi tři kraje ČR s vysokou hodnotou výdajů – 435,29 vyjádřenou v Kč na obyvatele (ČR 405,63).

Vyšší vzdělanost zvyšuje možnost lepšího uplatnění na trhu práce a nabízí vysoký potenciál lidských zdrojů v území. V rámci mezikrajského srovnání (mimo území Praha) patří Zlínskému kraji čtvrté místo. Pro představu – index vzdělanosti Zlínského kraje z roku 2011 dosahuje hodnoty 226,83 (ČR 224,07). [22]

K pozitivním aspektům ve Zlínském kraji patří také oblast nabídky vzdělávání. Zlínský kraj dlouhodobě nabízí 40 % oborů z rámcového vzdělávacího programu pro střední odborné vzdělávání.

Negativní aspekty:

Růst počtu dokončených bytů ve sledovaném období je pod průměrem ČR. Zlínský kraj dokončil 1,89 bytů na 1 000 obyvatel v průměru let 2011–2020. Ve stejném období bylo v rámci ČR dokončeno 2,77 bytů na 1 000 obyvatel. Nízké hodnoty poukazují na pomalý rozvoj v oblasti bydlení v průběhu sledovaných let.

Mezi negativní projevy kvality života patří také demografický aspekt. Patří sem dlouhodobé záporné saldo migrace tak stárnutí obyvatelstva ve Zlínském kraji. Projekce obyvatelstva (ČSÚ) predikuje z demografického hlediska v roce 2071 Zlínský kraj jako nejstarší z celé ČR. Index stáří se zvýší na 236 a průměrný věk ve Zlínském kraji je projektován na 48,7 let.

Rozdíl mezi nadějí dožití žen a mužů při narození v mezikrajovém porovnání byl ve sledovaném období nejvyšší.

Průměrná měsíční mzda se dlouhodobě pohybuje pod celorepublikovým průměrem.

Ekonomické aspekty nepatří v rámci mezikrajského srovnání ani k negativním, ani k pozitivním. Z hlediska výkonnosti patří Zlínský kraj mezi průměrné regiony. Hrubý domácí produkt od roku 2011 rostl (vyjma roku 2012). V roce 2020 HDP na jednoho obyvatele činilo 412 tis. Kč (ČR 484 tis. Kč). Při celorepublikovém srovnání byl Zlínský kraj na šestém místě. Také čistý disponibilní důchod 263 tis. Kč na obyvatele v kraji patří lehce k podprůměrným v celorepublikovém srovnání.

Tabulka 22: Oblasti se stanovenými indikátory pro definování pozitivních a negativních aspektů Zlínského kraje

Oblast	Indikátor	Definice	Zlínský kraj	ČR
Bezpečnost	Registrovaná kriminalita	Trestné činy na 1 000 obyvatel průměr 2011–2020, počet	13,0	23,3
Bydlení	Bytová výstavba	Dokončené byty na 1 000 obyvatel, průměr 2011–2020, počet	1,9	2,7
Demografie	Index stáří	k 31. 12. 2020, index	138,2	125,5
	Migrace	Migrační saldo k obyvatel kraje, průměr let 2011–2020, %	-0,11	2,09
	Živě narození	Podíl živě narozených dětí na počet obyvatel kraje k 31. 12. 2020, %	1,01	1,05
Pracovní trh	Nezaměstnanost	Vývoj nezaměstnaných, průměr 2013–2020, %	-13,40	-10,60
		Podíl nezaměstnaných, průměr 2013–2020, %	4,8	5,2
	Průměrná mzda	k 31. 12. 2020, Kč	30 863	33 256
	Soběstačnost na trhu práce	Počet zaměstnanců a aktivních živnostníků vůči obyvatelstvu s trvalým bydlištěm ve věku 20–64 let, hodnota indexu	N	101,21
Zdravotní péče	Lékaři	Počet lékařů na 1 000 obyvatel, k 31. 12. 2020	4,1	4,8
	Lůžka v nemocnicích	Lůžka na 1 000 obyvatel, k 31. 12. 2020	4,8	5,5
	Střední délka života při narození (muži)	Střední délka života muži k 31. 12. 2020	75,1	75,3
	Střední délka života při narození (muži a ženy)	Rozdíl mezi střední délkou života mezi muži a ženami k 31. 12. 2020	6,8	6,2

Oblast	Indikátor	Definice	Zlínský kraj	ČR
Životní prostředí Životní prostředí	Koeficient ekologické stability	Podíl ekologicky příznivých ploch k plochám zatěžujícím životní prostředí, 31. 12. 2020	1,52	1,21
	Zvláště chráněné území	Podíl z rozlohy SO ORP, 31. 12. 2020, %	30,8	33,84
	Lesní pozemky	Podíl lesních pozemků k výměře, 31. 12. 2020, %	33,84	39,87
	Emise NO _x	Oxid dusíku (NO _x) v tunách na km ²	1,6	2,2
Sociální oblast	Rozvodovost	Počet rozvodů na 1 000 obyvatel v SO ORP v průměru let 2011–2020, jednotka	2,20	2,42
	Sňatkovost	Počet sňatků na 1 000 obyvatel v SO ORP, průměru let 2011–2020, jednotka	4,5	4,59
	Narození mimo manželství	Podíl dětí k celkově narozeným, průměr let 2011–2020, %	38,4	46,7
	Exekuce	Podíl osob v exekuci z osob ve věku 15 a více let, 4. 3. 2020	5,30	8,60
Vzdělávání a volnočasové aktivity	Výdaje na kulturu	Výdaje na kulturu na jednoho obyvatele, průměr let 2011–2018, Kč	435,29	405,63
	Absolventi SŠ	Počet absolventů na 1000 obyvatel SO ORP, školní rok 20/21, jednotka	9,27	3,45
	Index vzdělanosti	Součet vážených podílů obyvatel v jednotlivých vzdělanostních skupinách z celkového počtu obyvatel starších 15 let (bez nezjištěných) [22]	226,83	224,07
	Vzdělanostní struktura obyvatel	Podíl vysokoškolsky vzdělaných, vývoj 2011–2020, %	3,16	3,17
Ekonomická oblast	Ekonomické subjekty	Počet ekonomických subjektů na 1 000 obyvatel, 31. 12. 2020	248,6	274,1
	HDP	HDP na jednoho obyvatele, 31. 12. 2020, Kč	412 767	484 239
	Čistý disponibilní důchod domácností v regionech soudržnosti (ČDDD)	ČDDD na jednoho obyvatele (ČR = 100), 31. 12. 2020, %	92,8	100

Zdroj: vlastní zpracování

Poznámka: N – Data nejsou dostupná

6. ZÁVĚR

V návaznosti na uvedené cíle komunikační kampaně Live in Zlin se předkládaná analýza zabývala hodnocením současného stavu kvality života ve Zlínském kraji a porovnávala jednotlivé správní obvody obcí s rozšířenou působností v rámci kraje.

Stěžejními východisky pro hodnocení kvality života není jen vymezení pojmu, výběr indikátorů a metodický postup, ale především dostupnost údajů. Nedostatek dat týkajících se kvality života obyvatel na nižších územněsprávních jednotkách, než jsou kraje České republiky nebo okresy, se jevil jako největší problém při definování regionálních disparit. Pokud by byla požadovaná statistická data na stejné úrovni pro správní obvod obcí s rozšířenou působností jako jsou pro kraje, použité indikátory by se výrazně lišily.

Výsledná analýza poukazuje na silné a slabé stránky jednotlivých SO ORP v rámci meziregionálního srovnání v 9 definovaných oblastech – *bezpečnost, bydlení, demografie, pracovní trh, zdravotní péče, životní prostředí, sociální oblast, vzdělávání a volnočasové aktivity a ekonomika*.

Vytvořený index kvality života v SO ORP je založen na objektivních indikátorech, jejichž zdrojem byla data Českého statistického úřadu, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Úřadu práce, Unie cenových map a další.

Dalším cílem této analýzy bylo hodnocení pozitivních či negativních aspektů, které souvisí s kvalitou života ve Zlínském kraji, a stanovení 10 top benefitů Zlínského kraje. Top 10 benefitů vychází z pozitivních aspektů Zlínského kraje, které je možné v rámci kampaně Live in Zlin marketingově zapracovat.

Jedná se především:

v oblasti *Bezpečnost* – bezpečný kraj, nejnižší počet trestných činů v mezikrajském srovnání,
v *Sociální* oblasti – nízká rozvodovost, nejvíce procent dětí, které se narodí manželským párům, nejmenší podíl osob v exekuci z počtu ve věku 15 let a více,
v oblasti *životního prostředí* – podíl oblastí, které jsou zahrnuty do zvláště chráněných krajinných oblastí, a také kde je celkový podíl zeleně vysoce nadprůměrný,
v oblasti *Trhu práce* – nízká míra nezaměstnanosti v celokrajském srovnání,
v oblasti *Vzdělávání a volnočasové aktivity* – Zlínský kraj dlouhodobě nabízí 40 % oborů z rámcového vzdělávacího programu pro střední odborné vzdělávání, také počet absolventů na 1 000 obyvatel kraje ve školním roce 20/21 byl vysoce nadprůměrný. Zlínský kraj patří mezi tři kraje s vysokou hodnotou výdajů na kulturu vyjádřenou v Kč na obyvatele.

K celkovému pohledu a k doplnění objektivních indikátorů ve všech definovaných oblastech doporučujeme zanalyzovat data v jednotlivých SO ORP Zlínského kraje. Zdrojem zajímavých zjištění bude určitě subjektivní pohled obyvatel daného SO ORP a stane se také přínosem pro nové závěry. Jednotlivé oblasti výzkumu bude vhodné srovnat s objektivním hodnocením, které bude vycházet z dostupných dat. Takový výstup posune zkoumání kvality života ve Zlínském kraji do další úrovně, na které bude možnost stavět strategické dokumenty kraje včetně vhodného zacílení přímých podpor jak z krajských, tak z národních či evropských zdrojů.

7. SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČTÚ	Český telekomunikační úřad
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
HZSCR	Hasičská záchranná stanice České republiky
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CI	CzechInvest
KKP	Kulturní a kreativní průmysly
KÚ ZK	Krajský úřad Zlínského kraje
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
N	Nedostupnost dat
NRPZS	Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb
OPLD	Ordinace praktického lékaře pro děti a dorost
p. b.	Procentní bod
PI	Podnikatelský inkubátor
PPP	Public Private Partnership – Partnerství veřejného a soukromého sektoru
SHKŽ	Systém hodnocení a srovnávání kvality života obyvatel České republiky v regionální dimenzi [15]
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SRZK	Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030
SRVZK	Strategie rozvoje venkova ve Zlínském kraji do roku 2030
SŠ	Střední škola
TIC	Technologické inovační centrum s.r.o.
VTP	Vědeckotechnický park
ZCHÚ	Zvláště chráněné území
ZLK	Zlínský kraj

8. SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ

Seznam tabulek

Tabulka 1: Oblasti se stanovenými indikátory	7
Tabulka 2: Indikátory v oblasti „bezpečnost“	9
Tabulka 3: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „bezpečnost“	10
Tabulka 4: Indikátory v oblasti „bydlení“	12
Tabulka 5: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „bydlení“	13
Tabulka 6: Indikátory v oblasti „demografie“	15
Tabulka 7: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „demografie“	16
Tabulka 8: Indikátory v oblasti „trhu práce“	18
Tabulka 9: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „trh práce“	20
Tabulka 10: Indikátory v oblasti „zdravotní péče“	21
Tabulka 11: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „zdravotní péče“	22
Tabulka 12: Indikátory v oblasti „životní prostředí“	24
Tabulka 13: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „životní prostředí“	25
Tabulka 14: Indikátory v „sociální oblasti“	27
Tabulka 15: Celkové hodnocení SO ORP v „sociální oblasti“	28
Tabulka 16: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „vzdělávání a volnočasové aktivity“	30
Tabulka 17: Celkové hodnocení SO ORP v oblasti „vzdělávání a volnočasových aktivit“	31
Tabulka 18: Indikátory „ekonomické oblasti“ v SO ORP	33
Tabulka 19: Celkové hodnocení SO ORP v „ekonomické oblasti“	34
Tabulka 20: Souhrn „ekonomické oblasti“ v SO ORP	35
Tabulka 21: Výsledné pořadí SO ORP v rámci Zlínského kraje	36
Tabulka 22: Oblasti se stanovenými indikátory pro definování pozitivních a negativních aspektů Zlínského kraje	43
Tabulka 23: Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu území obce s rozšířenou působností	52
Tabulka 24: Konkrétní indikátory použity při hodnocení kvality života	54

Seznam obrázků:

Obrázek 1: Zlínský kraj podle SO ORP	6
Obrázek 2: Souhrn oblasti „bezpečnost“ v SO ORP	11
Obrázek 3 : Souhrn indikátorů oblasti „bydlení“ v SO ORP	14
Obrázek 4: Souhrn indikátorů oblasti demografie v SO ORP	17
Obrázek 5 : Souhrn oblasti „trhu práce“ v SO ORP	20
Obrázek 6: Souhrnní oblasti „zdravotní péče“ v SO ORP	23
Obrázek 7: Souhrn oblasti „životní prostředí“ v SO ORP	26
Obrázek 8: Souhrn „sociální oblasti“ v SO ORP	29
Obrázek 9: Souhrn oblasti „vzdělávání a volnočasových aktivit“ v SO ORP	32
Obrázek 10: Kvalita života v jednotlivých SO ORP Zlínského kraje	37

9. SEZNAM ZDROJŮ

- [1] STRATEGICKÝ RÁMEC ČESKÁ REPUBLIKA 2030. www.cr2030.cz [online]. [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/dokumenty-ke-stazeni/>
- [2] Jana Maussen a kolektiv. SHRUTÍ ZÁVĚREČNÝCH ZPRÁV EXPERTNÍCH SKUPIN PRO IDENTIFIKACI RELEVANTNÍCH INDIKÁTORŮ KVALITY ŽIVOTA V ČR: Systém dlouhodobých priorit udržitelného rozvoje ve státní správě, reg. č.: CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0002185, realizovaného od 1. dubna 2016 do 31. března 2018 Úřadem vlády České republiky. Úřad vlády České republiky, Odbor pro udržitelný rozvoj. <https://www.cr2030.cz/> [online]. [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/udrzitelny-rozvoj/projekt-OPZ/Kvalita-zivota---shruti.pdf>
- [3] ODBOR STRATEGICKÉHO ROZVOJE KRAJE: Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030. www.kr-zlinsky.cz [online]. [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/strategie-rozvoje-zlinskeho-kraje-2030-cl-4623.html>
- [4] ODBOR STRATEGICKÉHO ROZVOJE KRAJE: Strategie rozvoje venkova ve Zlínském kraji do roku 2030. www.kr-zlinsky.cz [online]. [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/sektorove-a-ostatni-koncepcni-dokumenty-cl-681.html>
- [5] ODBOR STRATEGICKÉHO ROZVOJE KRAJE: Regionální inovační strategie Zlínského kraje. www.kr-zlinsky.cz [online]. 29.6.2020 [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/sektorove-a-ostatni-koncepcni-dokumenty-cl-681.html>
- [6] Obec v datech [online]. [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://www.obcevdtech.cz/>
- [7] Česká informační agentura životního prostředí
- [8] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Bytová výstavba ve Zlínském kraji v dlouhodobém vývoji. www.czso.cz [online]. 26. 10. 2021 [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/142696648/33025221.pdf/c48b64b0-9bd1-46b1-864e-b208f752864f?version=1.19>
- [9] Statistika&My. 4. 2014.
- [10] Daniel Prokop, Koordinátor expertní skupiny Aspen Institute CE, garant studie), https://s3-eu-central-1.amazonaws.com/uploads.mangoweb.org/shared-prod/aspeninstitutece.org/uploads/2018/12/05_Kvalita-%C5%BEivota-KKC_2018_Brochure_CZ_Final-5.pdf
- [11] Institut prevence a řešení předlužení, z.ú.: Základní data. www.institut-predluzeni.cz/ [online]. [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: www.institut-predluzeni.cz/mapy-a-statistiky/exekuce/
- [12] Vyhodnocení naplňování Strategického rámce Česká republika 2030: Zpráva o kvalitě života a její udržitelnosti.: Mechanismy prosazování principů udržitelného rozvoje ve státní správě, reg. č.: CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/00014042 [online]. [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: https://www.cr2030.cz/zavazky/wp-content/uploads/sites/4/2021/01/IIIId_materi%C3%A1l_Zpr%C3%A1va-o-kvalit%C4%9B-%C5%BEivota-a-udr%C5%BEitelnosti_%C4%8D%C3%A1st_1.pdf
- [13] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Časové řady za jednotlivé správní obvody ORP. www.czso.cz/csu/xz/ [online]. [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: www.czso.cz/csu/xz/casove-rady-za-jednotlive-spravni-obvody-orp
- [14] Master Card česká centra rozvoje [online]. [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: http://data.idnes.cz/soubory/domaci/42A100915_HV_KOMPLETNIVYSLEDKYPROJEK.PDF
- [15] ŽIVOT V REGIONECH: Dimenze zaměstnanost. www.zivotvregionech.cz: www.zivotvregionech.cz/metodika [online]. TA ČR TL02000206 „Systém hodnocení a srovnávání kvality

- života obyvatel České republiky v regionální dimenzi“ [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://storymaps.arcgis.com/stories/6ed3b8ccca0644728515f94e89a7d79e>
- [16] ODBOR STRATEGICKÉHO ROZVOJE KRAJE: Hodnocení potenciálu cestovního ruchu a jeho využití ve Zlínském kraji. www.kr-zlinsky.cz [online]. [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/hodnoceni-potencialu-cestovniho-ruchu-a-jeho-vyuziti-ve-zlinskem-kraji-cl-5332.html>
- [17] Český telekomunikační úřad, <https://www.ctu.cz/nga-sber-dat>
- [18] Vyjíždka a dojíždka. Inovujeme s telekomunikačními daty! [online]. Nymburk, Praha: SVI AJAK, b.r. [cit. 2022-05-12]. Dostupné z: <https://www.inovujemesdaty.cz/info/project>
- [19] Statistická ročenka HZS Zlínského kraje. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [online]. © 2022 [cit. 2022-05-12]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/statisticka-rocenka-hzs-zlinskeho-kraje.aspx>
- [20] Aplikace Mapa kriminality pro veřejnost. <https://www.mapakriminality.cz/#tabulky> [online]. Policie ČR, b.r. [cit. 2022-05-12]. Dostupné z: <https://kriminalita.policie.cz>
- [21] Území s překročením imisního limitu. Metodiky a indikátory udržitelného rozvoje [online]. Národní síť Zdravých měst ČR, b.r. [cit. 2022-05-12]. Dostupné z: <https://mozaika-ur.cz/cz/indikatory/oblasti-se-zhorsenou-kvalitou-ovzdusi>
- [22] Výdaje na kulturu na osobu. Metodiky a indikátory udržitelného rozvoje [online]. Národní síť Zdravých měst ČR, b.r. [cit. 2022-05-12]. Dostupné z: <https://mozaika-ur.cz/cz/indikatory/vydaje-na-kulturu> a <https://mozaika-ur.cz/cz/indikatory/index-vzdelanosti>
- [23] Obory a školy statistika MŠMT 2021/2022: Absolventi SŠ 20/21. <https://www.zkola.cz/> [online]. b.r. [cit. 2022-05-21]. Dostupné z: <https://www.zkola.cz/stredni-skoly-a-vyssi-odborne-skoly-ve-zlinskem-kraji/>
- [24] Oborová nabídka středních škol. <https://www.infoabsolvent.cz/> [online]. b.r. [cit. 2022-05-21]. Dostupné z: <https://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/0-0-10/Oborova-nabidka-strednich-skol>
- [24] Vybrané parametry kvality života. www.czso.cz [online]. 2014 [cit. 2022-05-21]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/tendence-makroekonomickeho-vyvoje-a-kvality-zivota-v-ceske-republice-v-roce-2013-lvcjdjdw5q>
- [25] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. www.czso.cz [online]. 2022 [cit. 2022-05-12]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/pohyb-obyvatelstva-metodika#_ftn6
- [26] Statistická ročenka HZS Zlínského kraje. www.hzscr.cz [online]. [cit. 2022-06-08]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/statisticka-rocenka-hzs-zlinskeho-kraje.aspx>
- [31] ŽIVOT V REGIONECH: Dimenze zaměstnanost. www.zivotvregionech.cz: www.zivotvregionech.cz/metodika [online]. TA ČR TL02000206 „Systém hodnocení a srovnávání kvality života obyvatel České republiky v regionální dimenzi“ [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://storymaps.arcgis.com/stories/6ed3b8ccca0644728515f94e89a7d79e>
- [32] Vaňo B. Demografické aspekty kvality života. In Kvalita života v podmienkach globalizácie. Zborník príspevkov z vedeckej konferencie Štatistického úradu SR v Bratislave. Bratislava: Štatistický úrad SR, 2011. ISBN 978-80-8121-107-2. s. 142-150.
- [29] Česko v číslech 2021. [Www.czso.cz](http://www.czso.cz) [online]. 2014 [cit. 2022-05-21]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/150808213/32020321.pdf/11751856-b9c5-43c5-93bd-56381d529d56?version=1.8>
- [30] Projekce obyvatelstva. www.czso.cz [online]. n.r. [cit. 2022-05-21]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xz/v-roce-2070-bude-obyvatelu-zlinskeho-kraje->

10. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1:

Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu území obce s rozšířenou působností, *Tabulka 23*

Konkrétní indikátory použity při hodnocení kvality života, *Tabulka 24*

11. Příloha

Tabulka 23: Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu území obce s rozšířenou působností

ORP	Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu území obce s rozšířenou působností
Bystřice pod Hostýnem	- Území ORP má z hlediska hustoty potenciálu atraktivit průměrnou hodnotu. Obdobné je to také u ploch a linií, což znamená, že celkový potenciál cestovního ruchu je zde mezi tyto hlavní složky proporcionálně rozložen. - Centrem území je město Bystřice pod Hostýnem, kde se koncentrují nejdůležitější územně zakotvené atraktivity cestovního ruchu. Mezi turisticky nejvýznamnější územně zakotvené atraktivity patří poutní místo Svatý Hostýn. - Přibližně polovina území ORP rozprostírající se východně od Bystřice pod Hostýnem je tvořena velmi atraktivní rekreační a turistickou krajinou I a II se značným potenciálem turistického využití.
Holešov	- Území ORP má z hlediska hustoty potenciálu atraktivit nadprůměrnou hodnotu, které se koncentrují do centra oblasti města Holešova. - Většinu území tvoří nevýrazná plochá rekreační a turistická krajina III a IV, která nenabízí významné předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. - ORP patří k územím s velmi kvalitní dopravní dostupností zejména po dálnici a železnici, což s ohledem na blízkost Kroměříže dává území předpoklady pro využití územně zakotvených atraktivit cestovního ruchu.
Kroměříž	- Území ORP má z hlediska hustoty potenciálu atraktivit nadprůměrnou hodnotu. Hodnota těchto atraktivit je ve Zlínském kraji druhá nejvyšší hned za ORP Uherské Hradiště, jejich podíl na celkovém potenciálu území pak vůbec nejvyšší. Největší koncentrace atraktivit je ve městě Kroměříž, které je zapsané na Seznam světového dědictví UNESCO. - Přibližně 2/3 území tvoří nevýrazná plochá rekreační a turistická krajina III a IV, pouze v jihovýchodní části ORP na území Chřibů se nachází atraktivní rekreační a turistická krajina II s předpoklady pro využití v oblasti turismu. - ORP patří k územím s velmi kvalitní dopravní dostupností po dálnici, železnici a vodní cestou řeky Moravy.
Luhačovice	- Území ORP má z hlediska hustoty potenciálu atraktivit průměrnou hodnotu, přičemž jejich největší koncentrace je do lázeňských míst Luhačovice a Pozlovce. Ostatní části ORP mají nízký podíl územně zakotvených atraktivit, což snižuje celkovou úroveň potenciálu na úrovni celé oblasti. - Většina území je tvořena turisticky atraktivní rekreační a turistickou krajinou II s předpoklady pro využití v oblasti turismu. - ORP patří k méně přístupným územím, neboť chybí rychlé dálniční spojení. Na území se nachází také turisticky využitelná vodní plocha Luhačovické přehrady.

ORP	Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu území obce s rozšířenou působností
Valašské Klobouky	- Území ORP má z hlediska hustoty potenciálu atraktivit podprůměrnou hodnotu, přičemž tyto atraktivity se koncentrují do měst Valašské Klobouky a Brumov-Bylnice. - Většina území je tvořena turisticky atraktivní rekreační a turistickou krajinou I a II spadající na území CHKO Bílé Karpaty. Plochy a linie tak v území ORP převažují nad územně zakotvenými atraktivitami. Vzhledem ke krajinným předpokladům se zde nachází nejvíce agroturistických destinací. - Území má spíše podprůměrnou dopravní dostupnost, a to jak po silnici, tak po železnici.
Valašské Meziříčí	- Území ORP má z hlediska hustoty potenciálu atraktivit nadprůměrnou hodnotu, která se koncentrují do urbanizovaného centra oblasti města Valašské Meziříčí. Území je z hlediska obou složek potenciálu spíše vyrovnané s mírnou převahou územně zakotvených atraktivit. - Severovýchodní část území tvoří nevýrazná plochá rekreační a turistická krajina III a IV, která nenabízí významné předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Jižní část ORP je tvořena rekreační a turistickou krajinou II území Hostýnsko-vsetínské hornatiny. Do území také zasahuje nejceněnější rekreační a turistická krajina I CHKO Beskydy. - Území má spíše nadprůměrnou silniční a železniční dostupnost.
Vizovice	- Území ORP má z hlediska hustoty potenciálu atraktivit podprůměrnou hodnotu, přičemž tyto atraktivity se koncentrují do města Vizovice. Z hlediska složek potenciálu je území nevyrovnané s převahou ploch a linií. - Většina území je tvořena turisticky atraktivní rekreační a turistickou krajinou I a II, která je tvořena územím Vizovické vrchoviny - Území má solidní silniční dopravní dostupnost a spíše podprůměrnou železniční dostupnost.
Vsetín	- Území ORP má z hlediska hustoty potenciálu atraktivit podprůměrnou hodnotu, přičemž tyto atraktivity jsou zde rovnoměrně rozprostřeny. - Většina území je tvořena turisticky atraktivní rekreační a turistickou krajinou I a II, která je tvořena územím CHKO Beskydy. Území ORP disponuje největším bodovým hodnocením za plochy a linie v rámci celého Zlínského kraje. - Území má spíše průměrnou silniční a železniční dostupnost.
Zlín	- Území ORP má z hlediska hustoty potenciálu atraktivit nadprůměrnou hodnotu, přičemž tyto atraktivity se koncentrují primárně do Zlína jako přirozeného centra území. Město Zlín tvoří silně urbanizované území, na které navazuje atraktivní turistická a rekreační krajina II. Tento typ krajiny tvoří většinu územního vymezení. - Z hlediska obou složek potenciálu patří území ORP k velmi nevyrovnaným, což je dáno zejména podprůměrnou dopravní dostupností.

ORP	Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu území obce s rozšířenou působností
Otrokovice	- Území ORP má z hlediska hustoty potenciálu atraktivit podprůměrnou hodnotu, přičemž tyto atraktivity se koncentrují téměř výhradně do města Napajedla. - Většinu území tvoří nevýrazná plochá rekreační a turistická krajina III a IV, která nenabízí významné předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Centrum ORP město Otrokovice má silně urbanizovaný a průmyslový charakter. - Území je však nadprůměrně dostupné po dálnici, železnici a vodní cestou řeky Moravy, což má pozitivní vliv na hodnotu dosaženého potenciálu za plochy a linie. Z hlediska obou složek potenciálu tak území ORP patří k nejvíce nevyrovnaným ve Zlínském kraji.
Rožnov pod Radhoštěm	- Území ORP má z hlediska hustoty potenciálu atraktivit spíše podprůměrnou hodnotu, přičemž klíčové kulturní atraktivity se koncentrují převážně do města Rožnov pod Radhoštěm (Valašské muzeum v přírodě) a přírodní atraktivity do okolí Pusteven. - Většina území je tvořena turisticky atraktivní rekreační a turistickou krajinou I a II, která je tvořena územím CHKO Beskydy se značnými předpoklady využití v oblasti turismu. Plochy a linie tak v území ORP mírně převažují nad územně zakotvenými atraktivitami. - Území ORP má průměrnou silniční a spíše podprůměrnou železniční dostupnost.
Uherské Hradiště	- Území ORP má z hlediska hustoty potenciálu atraktivit vysoce nadprůměrnou hodnotu. Hodnota těchto atraktivit je ve Zlínském kraji vůbec nejvyšší, jejich podíl na celkovém potenciálu území pak druhý nejvyšší. Tyto atraktivity se koncentrují na velmi urbanizované trojměstí Uherské Hradiště, Staré Město a Kunovice, dále do oblasti Modré, Velehradu a Buchlovic. - Území je z hlediska složek potenciálu velmi nevyrovnané s významnou převahou územně zakotvených atraktivit. Pouze západní část území je tvořena rekreační a turistickou krajinou II, která se nachází na území Chřibů. - Území má kvalitní silniční a železniční dostupnost. Atraktivní vodní cestu představuje řeka Morava a především Bařův kanál.
Uherský Brod	- Území ORP má z hlediska hustoty potenciálu atraktivit podprůměrnou hodnotu, přičemž tyto atraktivity se koncentrují téměř výhradně do města Uherský Brod, které představuje přirozené centrum oblasti, dále Vlčnova a Bojkovic. - Přibližně 2/3 území tvoří velmi atraktivní rekreační a turistická krajina I a II území Bílých Karpat. Z hlediska jednotlivých složek potenciálu však území patří k vyrovnaným. - Území ORP má průměrnou silniční a spíše podprůměrnou železniční dostupnost.

Zdroj: Krajský úřad Zlínského kraje – Odbor strategického rozvoje kraje ⁵

⁵ Zdroje dat z podkladů Krajského úřadu Zlínského kraje – Odbor strategického rozvoje kraje, <https://www.kr-zlinsky.cz/hodnoceni-potencialu-cestovniho-ruchu-a-jeho-vyuziti-ve-zlinskem-kraji-cl-5332.html>

Tabulka 24: Konkrétní indikátory použity při hodnocení kvality života

SO ORP	Požáry	Dopravní nehodovost	Registrovaná kriminalita	Ceny nájmu	Ekon. zátěž bydlením	Dokončené byty	Pokrytí 30Mbit/s	Vývoj Indexu stáří	Migrační saldo	Živé narození	Čistý peněžní příjem	Vývoj Nezaměstnanost	Dojíždka do zaměstn.	Sobě – stačnost na trhu práce	Obvodní lékaři	Dětský lékař	Stř. délka života (muži)
Bystřice pod Hostýnem	0,93	1,79	1,06	103-126	0,67	0,96	66,3 %	2,0 %	-2,13 %	1,14 %	0,96	-13,89 %	61,39 %	68,47	0,54	1,35	0,22 %
Holešov	1,80	1,23	0,80	147–166	0,76	1,96	48,3 %	1,5 %	0,85 %	1,02 %	0,98	-15,77 %	61,49 %	73,77	0,50	0,90	0,36 %
Kroměříž	1,24	1,47	1,22	147–166	0,78	1,35	48,2 %	1,9 %	-0,85 %	1,02 %	0,94	-14,27 %	80,95 %	87,82	0,59	1,15	0,04 %
Luhačovice	1,20	1,88	0,88	147-166	0,66	1,66	48,0 %	1,9 %	-2,91 %	1,06 %	1,05	-11,87 %	84,00 %	93,75	0,57	1,47	0,05 %
Otrokovice	1,51	1,56	1,15	166-190	0,72	1,13	40,4 %	3,4 %	-0,71 %	0,88 %	0,98	-14,19 %	78,52 %	129,05	0,62	1,65	0,12 %
Rožnov pod Radhoštěm	1,38	1,53	1,16	147–166	0,75	2,85	49,6 %	2,2 %	-0,49 %	0,98 %	1,04	-13,43 %	81,08 %	88,75	0,57	1,12	0,06 %
Uherské Hradiště	1,08	1,53	0,90	147-166	0,85	2,56	52,3 %	1,4 %	-0,14 %	0,94 %	0,98	-11,82 %	80,12 %	95,09	0,61	1,03	0,33 %
Uherský Brod	1,16	1,43	0,87	147-166	0,78	2,06	55,0 %	1,9 %	-1,18 %	1,04 %	0,99	-13,61 %	81,51 %	78,20	0,59	1,05	0,14 %
Valašské Klobouky	1,08	1,26	0,51	126-147	0,66	1,68	49,0 %	2,0 %	-2,27 %	1,12 %	0,96	-18,42 %	71,12 %	69,66	0,41	0,84	0,07 %
Valašské Meziříčí	1,30	1,53	1,28	166-190	0,72	1,66	41,8 %	1,5 %	-0,71 %	1,12 %	1,02	-10,21 %	71,47 %	101,87	0,60	1,48	0,49 %
Vizovice	1,17	1,76	0,83	147-166	0,73	2,38	54,5 %	2,6 %	1,67 %	1,18 %	1,05	-12,59 %	64,11 %	95,37	0,42	1,44	0,38 %
Vsetín	1,29	1,56	1,10	126-147	0,74	1,95	45,2 %	2,2 %	-1,66 %	1,00 %	0,99	-11,98 %	70,82 %	88,35	0,51	1,01	0,03 %
Zlín	1,10	1,46	1,13	190-228	0,74	1,74	44,5 %	1,0 %	0,43 %	0,95 %	0,99	-11,10 %	82,55 %	128,03	0,67	1,23	0,10 %
Zlínský kraj	1,21	1,51	1,03	N	N	1,89	48,4 %	1,8 %	0,50 %	1,01 %	0,99	-13,40 %	N	N	0,58	1,17	0,19 %
ČR	N	N	1,78	N	N	2,77	N	1,4 %	2,09 %	1,05 %	1,00	-10,60 %	N	101,2	N	N	0,09 %
SO ORP pořadí																	
Bystřice pod Hostýnem	1	12	7	1	3	13	1	8	11	2	11	5	13	13	9	5	5
Holešov	4	1	2	3	10	5	7	3	2	8	8	2	12	11	11	12	3
Kroměříž	10	5	12	3	11	11	8	5	8	7	13	3	5	9	5	7	12
Luhačovice	2	13	5	3	1	9	9	5	13	5	1	10	1	6	8	3	11
Otrokovice	7	10	10	4	4	12	13	13	7	13	9	4	7	1	2	1	7
Rožnov pod Radhoštěm	6	6	11	3	9	1	5	10	5	10	3	7	4	7	7	8	10
Uherské Hradiště	12	7	6	3	13	2	4	2	4	12	10	11	6	5	3	10	4
Uherský Brod	9	3	4	3	12	4	2	5	9	6	5	6	3	10	6	9	6
Valašské Klobouky	5	2	1	2	2	8	6	8	12	3	12	1	9	12	13	13	9
Valašské Meziříčí	8	8	13	4	5	10	12	3	6	4	4	13	8	3	4	2	1
Vizovice	3	11	3	3	6	3	3	12	1	1	2	8	11	4	12	4	2
Vsetín	11	9	8	2	7	6	10	10	10	9	6	9	10	8	10	11	13
Zlín	13	4	9	5	8	7	11	1	3	11	7	12	2	2	1	6	8

SO ORP	Stř. délka života rozdíl M a Ž	Koeficien t ekolog. stab.	Zvláště chráněné území	Lesní pozemky	Území s překroč ením imisního limitu	Exekuce	Rozvodo vost	Sňatky	Narození mimo manželst ví	Výdaje na kulturu	Kulturní a sportovní vyžití	Absolven ti SŠ	Studijní obory SŠ	Ekonomi ka regionu	Zraniteln ost	Dotace	Rozpočto vé saldo
Bystřice pod Hostýnem	6,03	1,82	1,68	51,21	64,38	6,01	2,25	4,51	44,4	264,13	95	3,45	7	33,77	14,49	1 480,26	1,96
Holešov	6,43	0,29	0,12	12,82	85,12	5,64	2,21	4,68	39,8	841,00	100	7,03	5	49,65	4,93	1 372,23	1,26
Kroměříž	6,71	0,51	0,54	23,47	54,17	7,40	2,45	4,61	47,3	473,63	410	12,73	46	39,11	9,77	763,91	0,49
Luhačovice	6,26	2,94	61,74	47,91	39,50	3,22	2,06	4,72	33,1	398,75	115	8,51	13	50,25	9,76	1 715,86	1,85
Otrokovice	7,66	0,63	0,10	21,18	80,18	6,11	2,39	4,36	44,1	135,63	15	3,80	12	62,56	22,33	597,84	1,75
Rožnov pod Radhoštěm	6,40	4,56	96,44	58,41	54,97	4,47	2,03	4,41	43,1	494,38	180	8,65	16	44,19	11,51	1 882,60	0,61
Uherské Hradiště	6,48	0,81	1,87	28,14	58,15	5,20	2,22	4,52	36,5	960,00	520	10,65	59	55,05	9,86	939,01	0,51
Uherský Brod	7,02	1,24	59,81	33,09	38,40	4,55	1,98	4,41	38,6	435,71	280	10,34	37	54,94	12,67	1 150,06	2,57
Valašské Klobouky	7,13	2,50	66,82	46,60	34,06	4,13	1,49	4,65	30,6	254,63	135	2,25	12	54,84	7,37	2 455,17	5,23
Valašské Meziříčí	6,31	1,27	8,51	37,79	88,28	5,23	2,17	4,61	42,0	615,63	195	11,00	46	45,35	4,86	2 240,07	2,52
Vizovice	6,48	2,54	0,04	44,82	57,67	4,47	2,13	4,82	37,9	182,38	60	6,98	7	67,44	3,32	1 120,21	1,60
Vsetín	8,12	5,15	56,82	60,05	41,76	5,15	1,97	4,26	45,8	661,25	295	6,97	26	37,05	12,71	1 775,46	-0,13
Zlín	5,94	1,58	0,23	42,66	71,05	5,29	2,40	4,57	38,7	435,29	265	11,63	52	73,24	1,16	1 365,92	2,33
Zlínský kraj	6,71	1,07	30,80	33,84	60,00	5,30	2,20	4,50	38,4	435,29	N	9,27	-	N	N	1 480,26	1,48
ČR	5,77	1,47	16,78	39,87	19,24	8,60	2,42	4,59	46,7	405,63	N	3,45	-	N	N	N	N
SO ORP pořadí																	
Bystřice pod Hostýnem	2	6	8	3	9	11	10	9	11	10	11	12	11	13	12	6	5
Holešov	6	13	11	13	12	10	8	3	7	2	10	8	13	8	4	7	9
Kroměříž	9	12	9	11	5	13	13	5	13	6	2	1	3	11	7	12	12
Luhačovice	3	3	3	4	3	1	5	2	2	9	9	7	8	7	6	5	6
Otrokovice	12	11	12	12	11	12	11	12	10	13	13	11	9	3	13	13	7
Rožnov pod Radhoštěm	5	2	1	2	6	3	4	10	9	5	7	6	7	10	9	3	10
Uherské Hradiště	7	10	7	10	8	7	9	8	3	1	1	4	1	4	8	11	11
Uherský Brod	10	9	4	9	2	5	3	11	5	7	4	5	5	5	10	9	2
Valašské Klobouky	11	5	2	5	1	2	1	4	1	11	8	13	10	6	5	1	1
Valašské Meziříčí	4	8	6	8	13	8	7	6	8	4	6	3	4	9	3	2	3
Vizovice	8	4	13	6	7	4	6	1	4	12	12	9	12	2	2	10	8
Vsetín	13	1	5	1	4	6	2	13	12	3	3	10	6	12	11	4	13
Zlín	1	7	10	7	10	9	12	7	6	8	5	2	2	1	1	8	4

Zdroj: Vlastní zpracování